

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Pedagogická fakulta

Katedra společenských věd

HELENA RYPOVÁ

Obor: Anglický jazyk a společenské vědy se zaměřením na vzdělávání

DĚJINY ŠKOLSTVÍ V KONICI

Bakalářská práce

Vedoucí práce: PhDr. Pavel Kopeček

OLOMOUC 2010

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

V Konici dne 16. dubna 2010

.....

Děkuji za odborné vedení bakalářské práce PhDr. Pavlu Kopečkovi. Řediteli základní školy a gymnázia v Konici Mgr. Jaromíru Schönovi děkuji za půjčení školních kronik. Státnímu okresnímu archivu v Chrudimi děkuji za umožnění bádání v archiváliích. Děkuji také své rodině za podporu během celé doby studia.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Helena Rypová
Katedra:	Společenských věd
Vedoucí práce:	Kopeček
Rok obhajoby:	2010

Název práce:	Dějiny školství v Konici
Název v angličtině:	The History of Education in Konice
Anotace práce:	Bakalářská práce se zabývá vývojem školství v Konici. Popisuje stručnou historii města. Hlavní část je věnována vývoji základní školy, a to od vzniku farní elementární školy až po dnešní základní školu a gymnázium. Zachycuje období od konce 17. století až do století 21. Věnuje se i dnešním školským zařízením, mezi které patří mateřská škola, základní umělecká škola, dětský domov a mateřské centrum. Závěrečná část se zabývá významnými osobnostmi v konické škole.
Klíčová slova:	Dějiny školství, základní škola v Konici, školní docházka, školská reforma,
Anotace v angličtině:	This Thesis deals with development of education in Konice. The description of the history of the town is briefly mentioned including well-known person. The main part of my final work is determined to the development of the primary school dated from its establishment of parochial school to contemporary elementary school. It also follows the period of time from the end of 17th century to 21st century. Next part of my Thesis deals with nowadays educational institutions such as the nursery school, the children's hospice and primary school of art. Last part of my Thesis pays attention to well-known people in school in Konice.
Klíčová slova v angličtině:	The History of Education, The Elementary School in Konice, Compulsory Education, The Reform of Education, Educational Institutions

Přílohy vázané v práci:	Ilustrace Tabulky
Rozsah práce:	61 stran, 14 stran příloh
Jazyk práce:	Český jazyk

Obsah

Úvod.....	8
1 Město Konice.....	10
1.1 Poloha města.....	10
1.2 Z dějin města.....	10
2 Vývoj a historie školství v Konici.....	12
2.1 Počátky školství v Konici – farní škola.....	12
2.2 Měšťanská škola.....	15
2.2.1 Zřízení školy.....	15
2.2.2 Stavba nové školní budovy.....	16
2.3 Měšťanská škola v letech 1899 - 1914.....	16
2.4 Válečná léta 1914 – 1918.....	18
2.5 Měšťanská a obecná škola v československém státě 1918 – 1938.....	21
2.6 Zemská odborná škola hospodářská v Konici.....	31
2.7 Újezdní měšťanská škola smíšená 1938 - 1945.....	32
2.8 Obecná škola v letech 1940 - 1953.....	37
2.9 Měšťanská škola v letech 1945 - 1948.....	39
2.10 Střední škola 1948 - 1953.....	41
2.11 Střední osmiletá škola 1953 - 1957.....	42
2.12 Základní devítiletá škola 1960 - 1982.....	44
2.12.1 Stavba nové školní budovy.....	46
2.12.2 Otevření nového školního komplexu.....	47
2.13 Základní škola 1982 – 1993.....	50
2.14 Základní škola a gymnázium města Konice 1993 - 2010.....	52
2.14.1 Zřízení gymnázia.....	52

3 Jiná školská zařízení.....	55
3.1 Mateřská škola.....	55
3.2 Dětský domov.....	55
3.3 Základní umělecká škola.....	55
3.4 Mateřské centrum Srdíčko.....	56
4 Významné osobnosti konické školy.....	57
4.1 Bohuslav Mrákava.....	57
4.2 Bohumil Burián.....	58
5 Závěr.....	59
6 Seznam literatury a pramenů.....	60
7 Seznam příloh.....	61

Úvod

Za téma své bakalářské práce jsem si zvolila školství. Konkrétně se chci věnovat dějinám školství v Konici, které zatím nebyly takto zpracovány v žádné bakalářské práci. Při svém bádání jsem se nesečkala s žádnou formou zpracování v takovém rozsahu. Domnívám se, že se jedná o téma zajímavé, které by nemělo být opomíjené. Při seznámení s historickým vývojem školství dokážeme lépe chápat i dějiny našeho města a školství zejména. Můžeme také sledovat pokrok, který nastal ve vzdělávání a výchově žáků.

Ve své práci bych chtěla přiblížit téměř čtyři století vývoje školství v Konici, které je úzce spjato s rozvojem obce. Práce se zaměřuje na období od roku 1632, kdy nacházíme první zmínky o farní škole, až po současnost. Za čtyři století prošlo školství několika významnými proměnami. Tou první byly tereziánské a josefínské reformy, dalším důležitým mezníkem bylo vznik Československé republiky, 2. světová válka, a v neposlední řadě rok také 1989, který je spojen s revolucí a zánikem komunistického režimu. Politické změny v historickém vývoji významně vstupovaly do vývoje školství a osudů učitelů i žáků.

V jednotlivých kapitolách se budu věnovat dějinám školství v Konici. V první kapitole nejprve popíši polohu a historii města až do současnosti.

V druhé, hlavní kapitole, se věnuji vývoji a historii místní školy. Její počátky se datují od 17. století, odkud vede dlouhá cesta až k našemu 21. století. Postupně docházelo k proměnám ve školství, měnila se náplň výuky, její délka i školní docházka. Současně s těmito změnami docházelo často i ke změně názvu školy. Všechny tyto změny jsou v práci zaznamenány.

V třetí kapitole se věnuji ostatním školským zařízením ve městě. V Konici není pouze základní škola, ale i škola mateřská věnující se předškolní výchově a základní umělecká škola, která se zaměřuje na oblast uměleckou, dále se zde nachází dětský domov a mateřské centrum. Zpracuji historii i těchto školských zařízení, neboť i ona patří do historie školství v Konici.

V poslední kapitole se zaměřím na významné osobnosti z řad učitelů konické školy.

Chci, aby tato práce sloužila jako základní seznámení s dějinami školství v Konici.

Při práci jsem čerpala údaje ze školních kronik, z knih, které se zaměřují na minulost a současnost města, dále z knih zabývajících se dějinami školství a výchovy u nás a bádala jsem ve státním okresním archívu v Prostějově.

1 Město Konice

1.1 Poloha města

Město Konice se nachází v Olomouckém kraji, v okrese Prostějov. Konice se rozkládá na severním cípu Dražanské vrchoviny, město se rozpíná v údolí říčky Romže po jejích obou stranách.

1.2 Z dějin města

Konice patří k nejstarším osadám v okolí. Již v době velkomoravské vedla přes Konicko důležitá obchodní cesta z Moravy do Čech a Konice byla důležitým mezníkem na této trase.¹

Název města je odvozen od starobylého slova konica neboli konírna.

První písemná zpráva o Konici se nachází v listině z roku 1200. V té době tu pravděpodobně na místě dnešního zámku stávala tvrz.

Prvním známým majitelem konického panství byl Adam z Choliny, který panství získal výměnou za zábřežské². Tuto výměnu potvrdil Jan Lucemburský.

Panství dále spravovali synové Adama z Choliny Adam a Jan z Konice. Dalšími majiteli panství byli pánové z Helfštejna, pánové z Cimburku a Tovačova a na 220 let se poté na konickém panství usadil rod pánů ze Švábenic (1434 - 1655).

V 15. století nabyla Konice většího významu, když získala hrdelní právo. Roku 1446 se přihlásilo panství konické k vrchnímu právu olomouckému, stejně důležité pro město bylo i udělení výročního trhu roku 1491 podle privilegia krále Vladislava II.³ Z toho období pochází i nejstarší pečeť Konice – jelen stojící na zadních nohou s erbem pánů ze Švábenic na hrudi.

Během třicetileté války panství pustlo a později se vinou majetkových rodinných sporů začalo panství drobit, upadat a často měnit majitele.

---

¹ PINKAVA, J.: *Dějiny města Konice*, díl 1. Konice: 1993, str. 12

² *Litovel-Konice a okolí*, Publikace Národohospodářské propagace československa 1937 – 38, str. 104

³ PINKAVA, J.: *Dějiny města Konice*, díl 1. Konice: 1993, str. 21

Roku 1699 nastala významná změna, když konické panství přešlo kupem do majetku premonstranského kláštera v Hradisku u Olomouce. Opat premonstrátského řádu Norbert Želecký z Počenic v letech 1702 - 3 nechal přestavět konický kostel a na místě zpustlé tvrze vystavěl barokní zámek jako letní rezidenci řádu (1705). Stavbou zámku byl pověřen olomoucký stavitel Lukáš Glöckel.

Po zrušení hradského kláštera roku 1784 připadla Konice náboženskému fondu a byla spravována státem.

Roku 1825 koupil konické panství brněnský továrník Karel Příza, významný podporovatel konického školství. Rod Přízův sídlil na konickém zámku až do pozemkové reformy po 2. světové válce.

Konice dříve patřila do Litovelského okresu a bývala také sídlem soudního okresu, k němuž náleželo 63 obcí a osad. Statut města získala Konice v roce 1970. S přidruženými obcemi Křemenec, Čunín, Nová Dědina, Ladín a Runářov má v dnešní době Konice 2877 obyvatel a je správním střediskem rozsáhlé oblasti severozápadní části prostějovského okresu.⁴

---

⁴ PINKAVA, J.: *Dějiny města Konice*, díl 2. Konice: 1995, str. 76

2 Vývoj a historie školství v Konici

2.1 Počátky školství v Konici - farní škola

Počátky školství v obci nacházíme již v 17. století. Při konické farnosti byla zřízena farní škola. Její existenci máme doloženou z roku 1632, a to zmínkou v matrice, o kterou v té době pečoval rektor školy Daniel Vysokomýtský.⁵

Farní škola byla nejnižším typem škol. Děti se na farních školách učily kromě katechismu též čtení, psaní a počítání, což bylo důležité pro praktický život. Později získává na důležitosti i výuka zpěvu, která odlehčovala nezáživnou verbální vyuky a dávala žákům možnost estetického prožitku.⁶ Cíle výchovy a vzdělávání byly náboženské.

Velké změny ve školství přinesla vláda císařovny Marie Terezie (1740 – 1780). V té době vznikala hospodářská potřeba, aby se i pracujícím lidu dostalo alespoň základního vzdělání. Vznikla myšlenka zavést povinnou školní docházku, která byla zavedena v roce 1774. Tento školní řád platil téměř sto let, až do nové úpravy elementárního školství v Rakousku v roce 1869. Změny v organizaci školství v českých zemích byly oproti jiným evropským zemím skromné. Církev si stále zachovávala značný vliv. Bezprostředním dozorcem nad triviální školou byl místní farář.⁷

O náklady škol triviálních musely pečovat obce a šlechtici.⁸ Děti byly povinny navštěvovat školu od šesti do dvanácti let, navíc byly dětem v letních měsících poskytovány úlevy.

V 18. století byl konický školský obvod velice rozsáhlý.⁹ V josefínské době se velmi zmenšila konická farnost a také se zmenšil konický školský obvod. Postupně byly zřízeny školy v Runářově (r. 1782), v Jesenci (r.1788) a v Budětsku.

---

⁵ PINKAVA, J.: *Dějiny města Konice*, díl 1. Konice: 1993, str. 35

⁶ KRÁLÍKOVÁ, M., NEČESANÝ, J., SPĚVÁČEK, V.: *Nástin vývoje všeobecného vzdělání v českých zemích*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977, str. 15-16

⁷ Tamtéž, str. 25-27

⁸ SOMR, M. a kolektiv: *Dějiny školství a pedagogiky*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1987

⁹ SCHÖN, J.: *Z dějin vzdělávání, Základní škola a gymnázium města Konice*, Konice: 2000, str. 18

Roku 1729 ke konické škole stále patřilo 15 osad se 415 dětmi o dva roky později ke konickému školskému obvodu patřilo 9 osad se 328 dětmi. Později byla zřízena i škola v Křemenci. Konický školský obvod se postupně zmenšoval zřizováním dalších škol a tak roku 1843 patřily do konického obvodu jen Březsko, Michnov a Nová Dědina.¹⁰ Na vesnicích se většinou vyučovalo v soukromých domcích.

V konické triviální škole se učilo česky a německy.¹¹ Učitelé na triviálních školách byli málo vzdělaní a podmínky ve školách byly zhoršovány i tím, že byli za svou práci nedostatečně odměňováni, a tak byli nuceni si hledět vedlejších výdělků. Bylo zcela běžným jevem, že učitelé plnili funkce zvoníků, varhaníků, kostelníků, obecních písařů a že za odměnu dostávali velmi nízkou peněžní odměnu nebo naturálie.¹² Konický učitel měl ku pomoci dva pomocníky, kteří byli posíláni vyučovat do okolních vesnic. V té době práce učitele, zvláště spojená s docházkou do okolních vesnic, nebyla vůbec jednoduchá.

Od roku 1832 se počty žáků v konické dvojtřídce velice zvyšovaly, proto musely být pronajaty další prostory, původní budova školy začala být nevyhovující a v roce 1838 hrozilo dokonce její sesutí, proto Karel Přiza, majitel konického a stražiského panství, propůjčil tři místnosti ve svém dvoře. Dvě místnosti byly využívány jako třídy a třetí jako příbytek pro tři učitele. Později se Karel Přiza zasloužil o stavbu nové školy. 29. srpna 1842 byl položen základní kámen nové školní budovy. Stavba trvala dva roky a dne 4. listopadu 1844 byla škola slavnostně otevřena. Naše generace ji znala pod názvem „stará škola“. Stará škola stávala v kostelní ulici a vyučovalo se v ní až do roku 1976.¹³ Budova školy byla na jaře roku 2008 zbourána. Značnou zásluhu na stavbě nové školní budovy měl patrně i učitel Věnceslav Tauber, o jehož naléhání se mluvilo i při slavnostním otevření školy: *„Nejvřelejší láskou roznícen neustával své prosby milostivému patronu opět a opět k nohám klásti, až uzrálý plán domu tohoto k vyvedení přišel.“*¹⁴ Věnceslav Tauber je pravděpodobně nejvýraznější pedagogická osobnost

---

¹⁰ PINKAVA, J.: *Dějiny města Konice*, díl 1. Konice, 1993, str. 86

¹¹ tamtéž. str. 74

¹² VESELÁ, Z.: *Vývoj české školy a učitelského vzdělávání*, Brno: Masarykova univerzita, 1992, str.8-9

¹³ SCHÖN, J.: *Z dějin vzdělávání, Základní škola a gymnázium města Konice*, Konice: ZŠ a G města Konice, 2000, str. 18

¹⁴ PINKAVA, J.: *Dějiny města Konice*, díl 1. Konice, 1993, str.88 -89

té doby. V roce 1826 mu byl udělen titul vzorný učitel za práci ve škole i za šíření četby.

V nové budově se v přízemí nacházela jedna učebna a byt nadučitele, v prvním patře byly dvě učírny a byt učitel, vyučovalo se však jen ve dvou učebnách, neboť třetí nebyla dokončená. Škola tedy zůstala dvoutřídní a učilo se v ní nejspíš jen základům psaní, čtení a počítání. Vzdělání v těch dobách nebylo považováno za důležité. A tak výsledky namáhavého vyučování nebyly valné, mezi příčiny můžeme započítat také těžkou manuální práci navíc učírny nebyly dobře vybaveny a školní pomůcky v té době prakticky neexistovaly.

O sociálním složení žactva bohužel nic nevíme, neboť kronika farní školy nebyla dochována. Podstatné bylo vzdělání chlapců. O vzdělání dívek se po dlouhá staletí nikdo nestaral. Bylo samozřejmostí, že z dívek se stávaly, stejně jako jejich matky, ženy v domácnosti. Byly vedeny k tomu, aby se naučily starat o domácnost, vdaly se a vychovávaly své děti. Na pokračovací studia v té době odcházeli většinou jen děti z učitelských rodin.¹⁵

V druhé polovině 18. století nebyla situace konického školství moc dobrá, vysoké počty dětí, dále v okolních vesnicích chyběli učitelé, vázla výuka, učitelům nebyly vypláceny platy, kde nebylo učitele, vyučovali nekvalifikovaní lidé. Kladnou stránkou té doby byly učitelské konference konané v konické školní budově (ve školním roce 1860-61 se konaly čtyřikrát) a založení čtenářského spolku při místní knihovně (1863), kterou po smrti Věnceslava Taubera roku 1845 převzal nový nadučitel Karel Smékal, kterému se po úpadku knihovny podařilo ji opět povznést tak, že čítala již 300 svazků. Členové místního čtenářského spolku spolu se studenty začali hrát divadlo pod vedením učitele Pillicha.¹⁶

Později byla v Konici škola rozšířena na čtyřtřídní v roce 1873 a na pětitřídní v roce 1878). Pátá třída byla umístěna do pivovaru, od roku 1881 do prvního

---

¹⁵ tamtéž

¹⁶ PINKAVA, J.: *Dějiny města Konice*, díl 2. Konice, 1993, str. 27

poschodí radnice.¹⁷ I přesto situace stále nebyla vyhovující. Řešením této situace bylo postavení měšťanské školy v roce 1889.

Roku 1869 byl přijat říšský zákon o školách obecných. Hasnerův zákon o všeobecné povinné školní docházce, ze 14. května 1869, podstatně zmodernizoval zastaralé předpisy a prodloužil základní školní docházku. Místo dosavadní šestileté povinné školní docházky byla zavedena osmiletá (tj. od 6 – 14 let). Důležité bylo, že zákon umožňoval zakládání tříletých měšťanských škol. Jejich úkolem bylo poskytovat vyšší vzdělání než nebízela obecná škola, těm žákům, kteří nemohli navštěvovat školy střední. Důležité bylo i to, že zákon umožnil zavést do škol obecných a měšťanských reálné předměty (přírodopis, zeměpis, atd.), které umožňovaly pravdivý výklad světa.¹⁸

2.2 Měšťanská škola

Měšťanská škola umožňovala vyšší vzdělání než škola obecná. Kromě náboženství se na měšťanských školách učilo mateřskému jazyku, písemnostem, aritmetice, geometrii, účetnictví, kreslení od ruky, kreslení geometrickému, krasopisu, zeměpisu, dějepisu, přírodopisu a přírodopytu, zpěvu, tělocviku, ženským ručním pracím.¹⁹ Na měšťanské škole v Konici se vyučovalo německému jazyku. Při školách byly zřizovány školní zahrady.

2.2.1 Zřízení školy

Situaci, kdy se neúnosně zvyšoval počet dětí ve třídách, začala řešit školní rada. Nejdříve uvažovali o proměně školy v šestitřídní, později ale přichází starosta Karel Příza a zastupitelé města s myšlenkou zřídit měšťanskou školu.

Dne 1. března 1896 bylo na místní školní radě usneseno zřízení Měšťanské školy pro chlapce a tím mělo být oslaveno vladařské výročí císaře a krále Františka

---

¹⁷ tamtéž, str. 141

¹⁸ KRÁLÍKOVÁ, M., NEČESANÝ, J., SPĚVÁČEK, V.: *Nástin vývoje všeobecného vzdělání v českých zemích*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977, str. 32

¹⁹ Tamtéž, str.32

Josefa I. 15.6.1897 bylo povoleno zřízení měšťanské školy výnosem č. 5369 školní radou v Brně.

2.2.2 Stavba nové školní budovy

Dosavadní školní budova byla k tomuto účelu nedostačující, a proto obec v roce 1898 přistoupila ke stavbě nové školní budovy, pro kterou bylo vyhrazeno místo bývalého obecního domu č. 28, jenž byl stržen. Stavba školní budovy byla zadána prostějovskému staviteli Venclíkovi. Náklady na výstavbu školy činily 21 427 korun. Dne 30.6.1899 byla budova školy příslušnými úřady kolaudována a 1.10.1899 slavnostně otevřena. Škola nesla jméno: Měšťanská škola chlapecká císaře Františka Josefa I.

2.3 Měšťanská škola v letech 1899 - 1914

Na základě konkurzu byl vybrán ředitel školy. Stal se jím Heřman Polák, učitel na měšťanské škole v Kojetíně. Vyučování v prvním školním roce bylo zahájeno 3.10.1899. V prvním roce bylo výnosem zemské školní rady povoleno zavedení nepovinného školního předmětu němčiny.

Měšťanská škola se již od začátku těšila přízni místní školní rady, obecního zastupitelstva a Občanské záložny v Konici. Díky nim byla obohacena žákovská a učitelská knihovna a přírodovědecký kabinet.

Ve školním roce 1900/01 bylo přijato do školy 41 žáků do prvního ročníku a 37 do druhého ročníku. Katolické náboženství bylo vyučováno Františkem Bílkem a Josefem Šimkem. V těch dobách byl výuce náboženství připisován velký význam. Běžný školní rok byl narušován řadou oslav a pobožností. Kromě zahájení školního roku v konickém chrámu Narození Panny Marie následovaly pravidelné pobožnosti v neděli a ve svátek, kdy žáci byli povinni chodit v devět hodin do kostela. Svaté zpovědi a přijímání se žáci účastnili třikrát ročně. Každý rok pravidelně bohoslužbou slavili žáci a pedagogický sbor 3. října den jmenin Nejvyššího veličenstva císaře Františka Josefa I. a 19. listopadu jmeniny jeho zesnulé manželky císařovny Alžběty.

Dne 4. října 1900 se konala slavnost na oslavu sedmdesátých narozenin císaře Františka Josefa I. Žáci zazpívali slavnostní píseň a byla přednesena báseň, poté ředitel promluvil k žákům a vylíčil císařův život a předseda místní školní rady Mudr. Římský povzbudil žáky několika slovy. Žáci zazpívali národní hymnu a tím byla slavnost ukončena.

Žáci, kteří absolvovali měšťanskou školu v Konici, měli možnost dále se vzdělávat v některém z pokračovacích kurzů. Od roku 1900 byla při měšťanské škole zřízena všeobecná pokračovací živnostenská škola o dvou ročnících.²⁰ Dne 10. února 1901 bylo také započato vyučování na pokračovací škole průmyslové, která byla spojena se školou měšťanskou. Žáci mohli také navštěvovat zimní hospodářský pokračovací kurs.

Ve škole se oslavovaly významné události. Dne 2. prosince 1908 se konala velká školní slavnost na památku 60 let panování císaře Františka Josefa I. s pořadem: slavnostní sbor, příhodná báseň (přednesl žák I. třídy František Janoš), proslov ředitele, hold nároků císaři (žáci III. třídy), slavnostní sbor, císařská hymna.

Ve školním roce 1910/11 dosavadní škola pouze pro chlapce otevřela své pomyslné dveře ke vzdělání i dívkám. Výuky v Měšťanské škole se v témže roce účastnilo prvních dvacet dívek. Děvčata byla na školu přijata s povolením školních úřadů. Do I. třídy nastoupilo 41 chlapců a 12 dívek, do II. třídy 33 chlapců a 6 dívek a do III. třídy 19 chlapců a 2 dívky. Dohromady tedy v tomto školním roce navštěvovalo školu 113 dětí.

Kroniky školy obecné do roku 1940 nejsou dochovány, a tak se o ní dovídáme z kroniky školy měšťanské, když byla správa školy obecné svěřena od 1. prosince 1910 do rukou řediteli měšťanské školy. Díky tomu máme ucelený záznam o počtu žáků jak měšťanské, tak i obecné školy od školního roku 1912/13,

---

²⁰ SCHÖN, J.: *Z dějin vzdělávání, Základní škola a gymnázium města Konice*, Konice: ZŠ a G města Konice, 2000, str. 20

obecnou školu v daném roce navštěvovalo 312 žáků v 6. třídách a 121 žáků ve třech třídách. Počet dívek a chlapců byl vyrovnaný.²¹

V kronice školy měšťanské je zaznamenán atentát na následníka rakousko-uherského trůnu, arcivévodu Františka Ferdinanda a jeho choť vévodkyni z Hobrenbergu v Sarajevě dne 28. Června 1914, který vedl ke vzniku I. světové války.

2.4 Válečná léta 1914 – 1918

V letech první světové války se stav školství v českých zemích zhoršil. Mnoho učitelů odešlo do války. Vyučování trpělo nedostatkem učebnic, sešitů, inkoustu a per. Chybělo uhlí na vytápění tříd. Podvýživa a nemoci dětí se projevovaly nepravidelností školní docházky.²² Nebylo tomu jinak ani v Konici.

I ve válečném období byl zachován obvyklý chod školy i všechny slavnosti. Školní rok byl jako obvykle započat a ukončen bohoslužbou, byly oslaveny narozeniny Jeho Veličenstva Františka Josefa I. i jmeniny jeho zesnulé choťe.

Školní rok byl započat v předepsané době dne 17. září, předtím byl proveden zápis a potřebné zkoušky.

Čas ve škole nebyl již věnován pouze učení, jak to dokládá zápis z kroniky. Na základě výnosu č. 41 996 ministerstva vyučování a výnosů c. k. zemské školní rady konala školní mládež tzv. všeobecně prospěšnou činnost. Hospitující žákyně měšťanské i obecné školy v prvním a částečně i druhém pololetí pilně pracovaly na různých předmětech pro vojáky, výroba předmětů byla dotována záložnou v Konici a různými dary od místních obyvatel.

V podzimních a zimních měsících pletly žákyně pro vojíny teplé části oděvu (punčochy a nátepničky).

---

²¹ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

²² KRÁLÍKOVÁ, M., NEČESANÝ, J., SPĚVÁČEK, V.: *Nástin vývoje všeobecného vzdělání v českých zemích*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977, str. 43

V prvním květnovém týdnu se učitelský sbor spolu s žáky s nadšením účastnili „týdnu Červeného kříže“, žákyně prodávaly odznaky, k tomuto účelu byla uspořádána i sbírka. V jarních měsících žáci trhali a sušili za dohledu učitelů listy ostružníku a jahodníku, které v zimních měsících nahrazovaly vojákům nedostatek čajovin. Na frontu byly zaslány 2 bedny o váze 35 a 26 kg. Žáci se účastnili každý měsíc sbírek pro Červený kříž na válečné vdovy a sirotky. Ve školním roce 1915/16 bylo vybráno 169 korun o rok později 109 korun.

Žáci se pod dohledem učitelského sboru účastnili různých vojsku prospěšných akcí po celou dobu války. Sbíralo se již zmiňované ostružinové listí, dále kaštiny, válečné obrazy, skartovaný papír, pletené a háčkované věci, kapesníky, nasbíralo se 75 ks různého prádla a tři balíky hader. Sbíraly se také knihy pro vojíny.

Třetí válečný rok byl opět započat bohoslužbou a do obecné školy bylo zapsáno 349 žáků, do školy měšťanské 135 žáků.

„Dne 21. listopadu 1917 zemřel Jeho Výsost císař František Josef I., za jehož slavné vlády školství zkvétalo, se zvelebovalo a šířilo. Národově rozsáhlé říše vděčně vzpomínati budou jeho vlády, jeho péče v každém ohledu a blahobyt národů.“²³ Tak byl zaznamenán v kronice Měšťanské školy skon císaře Františka Josefa I, který skonal ve svém sídle v zámku Schönbrunn. Po jeho smrti na trůn nastupuje Karel František Josef, syn arcivévody Oty, který si dal jméno Karel I.

Ve školním roce 1917/18 bylo zapsáno na školu obecnou 369 dětí na školu měšťanskou 136. Jelikož do I. třídy obecné školy bylo zapsáno 93 dětí, tak výnosem ze dne 16. srpna 1917 č. 20.686 povolila Zemská školní rada otevřít pro rok 1917/18 pobočku při jmenované třídě.

Jako každý rok tak i ve školním roce 1917/18 podrobil okresní školní inspektor obě školy prohlídce s výsledkem uspokojivým a chválil výbornou práci učitelů i v takových těžkých časech.

---

²³ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

Ani v dalším školním roce nenastaly žádné změny. Bylo konáno deset řádných školních porad. Učitelství sbor spolu s žáky se upsali na další, již pátou, válečnou půjčku, učitelství sbor na 4 400 K a žáci na 750 K. V dalším školním roce se upisovalo na sedmou a osmou válečnou půjčku. Žáci byli nabádáni k dalším sběru listů, ke sbírce kapesníků, kusů různého prádla, a konali se další sbírky Červeného kříže.

Úmrtím starosty p. Josefa Heuka v dubnu 1918 pozbyla místní školní rada svého předsedy. Při volbě nového předsedy byl zvolen předsedou odborný učitel Josef Hřivna.²⁴

Ve školním roce 1918/19 bylo na obecnou školu přijato 384 žáků a na školu měšťanskou bylo přijato 139 žáků. Zemská školní rada opět povolila otevřít pro rok 1918/19 pobočku při I. třídě na obecné škole kvůli velkému počtu dětí.

„Dne 28. října, slavný to den pro náš národ, neb stali jsme se samostatnými, republika československá stala se skutkem. Jásot, radost nepopsatelná u všeho lidu. Žehnej Bůh svobodě naší a jejích strůjcům.“²⁵ Takto byla zapsána ve školní kronice radost z osamostatnění Československa. Dne 1. listopadu byla v novinách otištěna zpráva zemské školní rady, která nabádala učitele všech škol k promluvě žákům o zřízení státu československého a k plnění všech nových úkolů a povinností. Vznik svobodného československého státu byl oslaven 5. Listopadu a při této příležitosti ředitel objasnil žactvu význam této historické události.

Na českých školách se připomínaly a slavily různé historické události důležité pro náš národ. Dne 8. listopadu v památný den pobělohorské bitvy přednášel o daném tématu žákům ředitel.

U příležitosti návratu prezidenta Tomaše Garrigua Masaryka do vlasti pronesl ředitel proslov vztahující se k prezidentovi.

---

²⁴ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

²⁵ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

V březnu oslavili žáci 69. narozeniny prezidenta republiky Tomáše Garrigue Masaryka. Žáci přednesli řadu básní k počtě prezidentovi. V den narozenin Jana Amose Komenského dne 28. března a mistra Jana Husa 28. června byly uspořádány přednášky v tělocvičně připomínající jejich život a dílo.

Konalo se několik sbírek pro Československý červený kříž, pro sirotky a vdovy po legionářích.

Důsledky bídy, špatného zdravotního stavu dětí i materiálního nedostatku v zásobování škol učebními potřebami se projevovaly ještě několik let po válce.²⁶ V kronice je zmíněno závratné zvyšování cen potravin a oděvů (1kg másla 40 k, 1 vejce 1 k, pár botů 200 k). Školní rok byl zakončen 28. června, teda o patnáct dní dříve než v předchozích letech.

2.5 Měšťanská a obecná škola v československém státě 1918 – 1938

Převratem dne 28. října 1918 získal český národ znovu po třistaleté porobě svou národní nezávislost, svobodu. Vznik nového státu otevíral nové možnosti řešení všech otázek, i školství. Novým cílem bylo vyrovnat stav školství na celém území státu, posílení úlohy státu ve školství, vyřešit učitelské vzdělání a provést modernizaci školství zejména po obsahové stránce.²⁷

Poprvé začal nový školní rok ve vlastním státě, což bylo oslaveno 15. září 1919 slavností. Do obecné školy bylo přijato 374 žáků a do měšťanské školy 189 žáků. Výnosem zemské rady byla opět otevřena pobočka při I. třídě a také při II. třídě.²⁸

Dne 28. Října 1919 byl oslaven státní svátek, žáci se sešli v tělocvičně, kde vyslechli projev zdůrazňující význam osvobození našeho národa, poté žáci zahráli divadelní hru: Král Ječmínek. Další slavnost následovala 15. listopadu, kdy žáci slavili 250. výročí narození Jana Amose Komenského. Byla uspořádána přednáška

²⁶ KRÁLÍKOVÁ, M., NEČESANÝ, J., SPĚVÁČEK, V.: *Nástin vývoje všeobecného vzdělání v českých zemích*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977, str. 43

²⁷ VESELÁ, Z.: *Vývoj české školy a učitelského vzdělávání*, Brno: Masarykova univerzita, 1992, str.71

²⁸ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976*, nestr.

a školní sbor zazpíval několik písní. Dále byly oslaveny narozeniny prezidenta Masaryka a byla uspořádána slavnost památce M. R. Štefánika.²⁹

Dne 6. března 1920 byly oslaveny sedmdesáté narozeniny prvního československého prezidenta školní slavností v tělocvičně měšťanské školy. Slavnosti se zúčastnili žáci i učitelský sbor obou škol. O významu Tomáše Garrigue Masaryka promluvila jedna z učitelek. V neděli 7. března v den prezidentových narozenin se v Konici konala veřejná oslava před budovou měšťanské školy, jíž se účastnili učitelské sbory obou škol, několik žáků z každé třídy se také účastnilo proslovu. Při slavnosti byla odhalena busta prezidenta Masaryka ve vestibulu měšťanské školy, pořízená tělovýchovnou jednotou Sokol v Konici nákladem 1500 k. Rovněž byla opravena mramorová deska ve vestibulu měšťanské školy a opatřena novým nápisem-proroctvím J. A. Komenského o osvobození českého národa. Na oslavu prezidentových narozenin sehráli žáci ve dnech 26.-28. března divadelní představení: „Pro tatíčka prezidenta“. Výtěžek byl věnován na zakoupení psacích potřeb pro chudé žáky.³⁰

Na škole bylo oslaveno 500. výročí významné historické bitvy na vrchu Vítkově a dle pokynů školského úřadu bylo na škole přednášeno o národním významu Jana Žižky z Trocnova v jednotlivých třídách třídními učiteli. Školní rok byl ukončen přednáškou o mistru Janu Husovi.

V kronice je zmínka o počasí, které toho roku bylo velmi suché. Následkem toho se v Konici a okolí rozšířila úplavice. Kvůli hrozící úplavici byla zřízena izolační nemocnice. V mnohých osadách na Konicku neměli lidé vodu ve studnách.

Dne 21. prosince 1923 výnosem č. 66353/23 bylo povoleno zemskou školní radou, aby pětitřídní obecná škola byla oddělena od měšťanské školy, co se týče správy. Zároveň bylo na obecné škole zrušeno jedno místo učitelské a zřízeno jedno místo řídicího učitele. Okresní školní výbor dne 27. února 1924 jmenoval správcem pětitřídní obecné školy učitele Jiřího Azmana. Jiřímu Azmanovi byla

---

²⁹ tamtéž

³⁰ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

předána správa kabinetu na obecné škole a tak bylo fakticky provedeno rozdělení škol, co se týče správy. Místo správce obecné školy se často střídalo.³¹

Kvůli velkému počtu dětí bylo na školní rok 1923/24 požádáno o pobočku ve IV. třídě obecné školy a v I. a II. třídě školy měšťanské.

Ředitel měšťanské školy v Konici Heřman Polák byl odeslán na zdravotní dovolenou na dobu neurčitou. Současně byl odborný učitel Bohumil Burián jmenován prozatímním ředitelem obecné a měšťanské školy v Konici. Heřman Polák zůstal správcem živnostenské školy pokračovací a správcem obecné školy. Kvůli této změně byly přeorganizovány rozvrhy obou škol. Poskládat nový rozvrh nebylo vůbec jednoduché, neboť učebny školy bývaly propůjčovány škole živnostenské o dvou ročnících a lidové škole hospodářské (učebny propůjčeny každé odpoledne od jedné do pěti).³²

Na škole je povoleno vyučování československého náboženství. Československé náboženství bylo vyučováno každou neděli dopoledne. V kronice nacházíme poznámku, že náboženství je vhodné zařadit do rozvrhu jako první nebo poslední hodinu.³³

Před vánočními svátky byla ve škole dětem rozdána vánoční nadílka. Chudí žáci byli obdarováni šatstvem. Mezi dobrodince patřili učitelé a místní občané. Šatstvo a látky byly rozděleny mezi 22 dětí. V zimním období bylo uspořádáno žákům několik přednášek se světelnými obrazy postupně o díle Mikoláše Alše, o Žižkovi, o československých legiích a o Egyptě.

Ve školním roce 1924-25 byly podle nařízení zemské školní rady provedeny volby do školních rad v Konici. Místní školní rada byla zvolena 21. února a předsedou byl zvolen Bohuslav Mrákava, místopředsedou Petr Kočíř a pokladníkem Alois Škoda.

---

³¹ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

³² *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

³³ *tamtéž*

Měšťanská škola byla vskutku centrem vzdělání na Konicku³⁴, byla navštěvována místními dětmi, ale i dětmi z blízkého a vzdáleného okolí z Bohuslavic, Kladek a i z Jevíčka. Budova školy sloužila přidruženým školám i dalším vzdělávacím institucím a spolkům. Tělocvična školy sloužila nejen měšťanské škole, ale i škole obecné a do postavení sokolovny i místní jednotě Sokola. Od svého počátku byla v budově školy umístěna i lidová škola hospodářská o dvou ročnících a pěti třídách. Dále dva ročníky živnostenské školy pokračovací a to každý den v odpoledních a večerních hodinách. V neděli sloužily učebny krejčovským učňům a to na hodiny odborného kreslení. O nedělích se zde pořádaly učňovské besídky. Byly zde pořádány různé přednášky a jiné kursy ve všední dny a to hlavně v zimních měsících. Přednášel zde Dr. František Karafiát, státní obvodní lékař, a čtvrtetní večery byly pořádány přednášky Lidové školy večerní se světelnými obrazy.

7. března 1926 byly v jednotlivých třídách oslaveny 72 narozeniny prezidenta republiky a odpoledne 27. března předvedli žáci v tělocvičně scénu velikonoční „Vynášení smrtky ze vsi“ a žákům byl vysvětlen ředitelem význam Míru československého kříže, načež byl druhý den za součinnosti obce a obecné školy vyhlášen „Mír Československého červeného kříže v Konici. Úvodní a zahajovací proslov měl ředitel školy, jenž i doslovem slavnost ukončil. Poselství prezidia ČČK přečetl starosta obce L. Spurný, poté procítěně promluvil spisovatel a doktor Ferdinand Karafiát na téma „Mír a zdraví“. Dále pak pokračovali žáci s velikonoční scénou a slavnost byla zakončena národní hymnou. Účastníci slavnosti darovali Čsl. Kříži 250 korun, jež byly zaslány okresní politické správě v Litovli.³⁵

Každý rok na konci žáci se svými učiteli absolvovali poučné procházky a výlety za přírodními krásami a památkami do blízkého okolí (Cimburk, Bouzov, Průchodnice, Vojtěchov) ale také výlety do vzdálenějších míst (Praha, Bratislava, Luhačovice, Lednice). Škola a občané města se vždy starali o chudé žáky a nebylo tomu jinak ani při výběru peněz na výlety. Vždy bylo uspořádáno divadelní představení a peníze z něj vytěžené a také dary občanů pokryly nutné výdaje

³⁴ PINKAVA, J.: *Dějiny města Konice*, díl 2. Konice: 1993, str. 31

³⁵ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976*, nestr.

výletů chudších žáků. Žáci také absolvovali poučné exkurze do skláren a papíren, cukrovarů, muzeí a navštěvovali různé výstavy.

Ve školním roce 1926/27 se místní školní rada na schůzi rozhodla zřídit při měšťanské škole jednoroční pokračovací kurz (IV. třídu). Obecní zastupitelstvo se usneslo, že převezme veškeré náklady a opatří i potřebnou místnost, což bylo nejtěžší. Nakonec byla vyklizena a zařízena druhá místnost radnice, kterou doposud užívala obecná škola, která musela vytvořit tzv. „létavou třídu“ dokud nebude v Konici postaven chudobinec, ve kterém měla mít obecná škola propůjčeny dvě místnosti. Místní školní rada zažádala o otevření paralelní třídy při II. třídě, tato žádost byla kladně vyřízena.³⁶

Výnosem Ministerstva škol a národní osvěty ze dne 4. října 1926 č. 42023-I byl zmenšen počet vyučovacích hodin na měšťanských školách tak, že chlapecké třídy měly 28 hodin týdně a dívčí třídy 29 hodin týdně.

Ve školním roce 1926/27 byla zařízena akce „léčby zubů“, k níž se přihlásilo 59 žáků. Byli rozděleni do tří skupin a dojížděli do Prostějova. Chudým žákům byly hrazeny všechny výdaje, bohatší žáci přispěli polovinu obnosu nebo si zaplatili léčbu sami. Léčba stála celkem 3 487 korun, z tohoto obnosu bylo 1 140 korun hrazeno z darů.³⁷

28. října 1927 se konala velká slavnost samostatnosti, na slavnost byli pozváni rodiče žáků. Slavnost začala proslovem ředitele školy s názvem: „Snažme se, bychom započtení byli v počet těch, jež zasloužili se o naši samostatnost.“ Žáci střídavě pod vedením učitelského sboru zpívali vlastenecké písně, přednášeli básně, byly předvedeny ukázky prostných cviků, národních tanců. Slavnost byla zakončena přednesem proroctví J. A. Komenského.³⁸

---

³⁶ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

³⁷ *tamtéž*

³⁸ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

1. a 2. prosince byl žákům předveden rozhlasový přístroj, který ochotně zapůjčil místní občan. Žáci měšťanské i obecné školy si poslechli radiový koncert školního rozhlasu Brno.

Většina žáků se stala členy Odboru Dorostu ČČK. Za zasláný roční příspěvek, který činil 187 korun, byly zakoupeny pro všechny členy legitimace a odznaky. Hned z počátku si každá třída zvolila svého funkcionáře, kteří za vedení ředitele sestavili radu a zvolili si předsedu, jednatele a pokladníka. Žáci v odboru sbírali lipový květ a černé jahody, aby získali peníze, a pak šípky a slunečnice, kterými v zimě krmili ptactvo. O dětském dnu vykonali sbírku pro zemskou péči o mládež a vybrali celkem 800 korun. O vánocích podělili několik chudých žáků z obou škol šatstvem, psacími potřebami a jídlem. Též se starali o chudé nemocné žáky, platili jim lékaře a léky. Dorost také dbal na svůj chrup, byly zakoupeny hygienické potřeby, a na začátku každého roku byli žáci kontrolováni místním zubním technikem. 74% veškerých výdajů odboru bylo věnováno na zdraví a čistotu. Dorost hostil starce a stařenky, kdy jim připravili pohoštění a obsluhovali je. Dorost také uspořádal několik loutkových her, divadelních představení, výstav a pořádal mírovou slavnost pod dohledem učitelského sboru v prostorách nově postavené sokolovny. Činnost odboru byla podporována četnými sponzory. Činnost dorostu lze sledovat z každoročních záznamů, přehledných účelových zpráv a přehledů příjmů a vydání v kronice.

Dne 16. ledna 1928 umírá první ředitel měšťanské školy Heřman Polák. O dva měsíce později umírá velký příznivec školy Dr. Ferdinand Karafiát. Žáci a učitelský sbor se účastnili obou pohřbů.³⁹

Ministerským výnosem č. 919 ze dne 16. února 1929 je zastaveno od 16. do 28. února vyučování pro mrazy, neschůdné cesty a nemoci žáků. Kvůli sněhovým bouřím a nízkým teplotám velmi trpěla docházka přespolních žáků. Větší spotřebou uhlí byly zásoby rychle vyčerpány a v době od 21.-28. února a od 3.-11. března bylo vyučování zastaveno. V kronice je zaznamenáno, že zima byla abnormální,

---

³⁹ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

že na takové mrazy ani staří lidé nepamatovali.⁴⁰ Pomrzlo velké množství zvěře a ovocných stromků.

Kromě obvyklých školních oslav se v březnu 1930 se konala velká slavnost k 80. narozeninám T. G. Masaryka. Oslavy započaly již 13. února přednáškou s diapozitivy. Dne 2. března vyslán odborem dorostu ČČK zástupce za celý okres, žák II. třídy, který spolu s ostatními zástupci blahopřán panu prezidentovi a odevzdal dárek – album pohledů z Konice (fotografie, perokresby a akvarely umístěné v ozdobné krabičce). Během oslav byla žáky vysazena „Masarykova lípa“. Žáci se účastnili slavnostního lampionového průvodu městem směrem k Masarykovu pomníku na Březském vrchu, večer se konala slavnost v sokolovně. Žáci měli připraveni bohatý program.

Ve školním roce 1931/32 bylo do měšťanské školy zapsáno 161 žáků z toho 85 do I. třídy, kde byla vytvořena paralelní třída, 25 žáků bylo přihlášeno do pokračovacího ročníku.⁴¹

V tento školní rok byla škola navštívena několika významnými osobnostmi. Začátek školního roku byl posunut na polovinu září, neboť v září se v Konici konala závěrečná vojenská cvičení, jichž se zúčastnili i velitelé branné moci a to inspektor branné moci armádní generál Podhájský, náčelník generálního štábu generál Syrový a zemský armádní velitel generál Vojtechovský. Cvičení se účastnili 6. divize opavská a divize brněnská. Hlavní velitelství a vojenské kanceláře byly umístěny v měšťanské škole, která musela být vyprázdněna a vyučování odloženo na 15. září. Všichni hodnostáři byli při vstupu do školy uvítáni ředitelem a členy dorostu čsl. č. kříže. Jejich podpis můžeme nalézt na stranách kroniky. Zameškané vyučování bylo doplněno dvěma vyučovacími dny o vánočních a velikonočních svátcích. Msgnr Jan Stavěl, světící biskup v Olomouci, navštívil dne 25. května 1932 při generální visitaci s inspektorem náboženství hodinu náboženství. Byl uvítán ředitelem.

---

⁴⁰ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

⁴¹ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

Počátkem školního roku 1932/33 se vyučuje v I. třídách měšťanských škol dle nových učebních osnov vypracovaných na podkladě výnosu ministerstva školství a národní obrany ze dne 13. září 1933 č. 62.979. Žáci I. a II. tříd sloučeni a rozděleni do dvou skupin v hodinách tělovýchovy a ručních prací, dále v II. třídě v rýsování. Toto bylo schváleno s podmínkou, že tím nevzejde školnímu fondu žádné vydání.

Kromě obvyklých oslav dne 28. října byly oslaveny 83. Výročí narozenin prezidenta, vzpomenu to bylo 100. výročí narozenin Dr. M. Tyrše, dále 25. výročí Svat. Čecha, 80. výročí narozenin Jaroslava Vrchlického. Velmi zdařilá byla oslava Dne matek, kterého se účastnili škola měšťanská i obecná a rodičovské sdružení a slavnostní sázení třešňového sadu v Zaloučí.

Žáci školy si dopisovali s dorostenci menšinové školy v Peci u Telče, jímž posílal k vánocům dárky a na jaře jiřiny a jiné sazeničky. Kromě toho si dopisovali a vyměňovali alba s dorostem v Dell Rapids v Jižní Dakotě ve Spojených státech.

Rodičovské sdružení při měšťanské škole bylo ustanoveno 18. prosince 1932. Ustanovující schůze se zúčastnilo padesát rodičů, kteří si zvolili akční výbor. Celkem byly ročně uspořádány tři plenární zasedání a jedna výborová schůze.

Kromě obvyklé činnosti Odbor mládeže uspořádal ve školním roce 1933/34 podzimní výstavu květin, též vystavoval modely letadel na letecké výstavě, zúčastnil se soutěže ve výzdobě městečka. Členové odboru darovali stromová jablíčka, upekli na vánoce 42 vánoček a podělili místní chudé, na Bílou sobotu uvařili pro chudé oběd, poslali šatstvo do Podkarpatské Rusi pro postižené povodněmi. Zaslali album s fotkami Konice do Tokia a obdrželi dárky od přátel z Ameriky. Za svou činnost dostali žáci diplom.

Každý rok na začátku školního roku byly vyčištěny místnosti a naolejovány podlahy, což bylo opakováno a vánočních a velikonočních svátcích, navíc ve školním roce 1934/35 byly v kreslárně dány nová venkovská okna a do dvou tříd byly zakoupeno 30 železných stolů v ceně 8 000 korun. Staré nepotřebné lavice byly rozřezány na palivo nebo odprodány. O rok později byl nakoupen nový

nábytek do dvou učeben a to 70 stolů a k nim 140 židliček za obnos 17 000 korun. Ve školním roce 1935/36 se škola dočkala stavebních úprav. Obecní radnice, ve které byly umístěny dvě třídy školy, přešla do majetku Obecní spořitelny a byla nově adaptována. Adaptaci provedl dle návrhu stavební kanceláře p. Petra Kočiče stavitel Josef Daněk. Dvě třídy v 1. patře byly zrušeny a bylo přistavěno další patro, obě třídy byly poté umístěny v 2. patře budovy a zároveň byla proražena chodba z 2. Patra měšťanské školy přírodopisným kabinetem do těchto nových tříd, dříve se chodilo do tříd na radnici vchodem z náměstí. Při třídách v budově spořitelny, dřívější radnice byl zřízen nový přírodopisný kabinet, v němž byly umístěny přírodopisné obrazy, neboť původní kabinet byl upraven na chodbu. Úpravy nebyly prováděny v období prázdnin, skončeny byly až v listopadu, a pak byly místnosti vysoušeny. Vyučování bylo započato v nových třídách 25. listopadu 1935. Do té doby byla jedna třída umístěna v tělocvičně a žáci druhé se stěhovali do volných (fertiálních) tříd. Kolaudace nových místností byla provedena 10. prosince. Zřizovací povolení bylo vydáno až dne 16. prosince výnosem okresního úřadu v Litovli č. 18.824/1/III-5. O rok později byla pronajata vedlejší místnost při kuchyni v mateřské škole a spojila ji se školní kuchyní otevřeným vchodem, nová místnost slouží jako jídelna. Byla vyměněna podlaha tělocvičny a odizolovány stěny. O stavební úpravy se postaral p. Kočič.⁴²

Ve školním roce 1935/36 nastoupilo do školy 251 žáků z toho 171 chlapců a 80 dívek. Škola v témže roce měla tři třídy definitivní, definitivní pobočku při I. třídě a zatimní pobočky při II. a III. třídě. Dohromady tedy 6 tříd.

V tomto roce odchází na zasloužený odpočinek ředitel školy, Bohumil Burián, řízením školy byl pověřen Bohuslav Mrákava.

V úterý 14. září 1937 zemřel prezident- Osvoboditel, Tomáš Garrigue Masaryk. Po rozhlasové zprávě byl vyvěšen smuteční prapor, žáci se shromáždili v tělocvičně a ředitel školy přednesl smuteční proslov. Poté byli žáci propuštěni domů. Oficiální smuteční slavnosti se konaly v den pohřbu 21. září. Před radnicí byla postavena tryzna, u které se střídali strážé krojovaných členů spolků tělovýchovných a hasiči.

---

⁴² *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

Průběh pohřbu byl vysílán rozhlasem, který byl upraven k veřejnému poslechu na náměstí.

Chudým žákům byla v zimních měsících poskytována Okresní péčí o mládež za přispění Dorostu ČČK denně výživná polévka. Bylo ošaceno 32 žáků nákladem 1680 korun z prostředků OPM. 52 chudým žákům se dávají školní potřeby zdarma z prostředků místní školní rady. Škola má 2589 žakovských učebnic, tj. pro 5/6 všech žáků. Chudým žákům jsou půjčovány zdarma, zámožnějším za poplatek 50h – 1 K za knihu.

Každý rok byla škola visitována okresním školským školdozorcem neboli inspektorem, od založení školy se vystříдалo několik inspektorů Josef Šíkola (do roku 1906), Vladimír Novotný (1906 – 1926), Norbert Černý (1926 - 1933), Cyril Nemeškal(1933-1939), Josef Jahoda (1940 – 1941), Leopold Šmahlík (1941), Ferdinand Saip (1942 -). Školní inspektor při návštěvě školy kontroloval školní docházku, chování žactva, řízení školy, výsledky vyučování a lidovýchovnou činnost učitelů. Konický ústav byl vždy hodnocen kladně.

Většina učitelstva působila jako funkcionáři v různých vzdělávacích, humanitních nebo tělovýchovných institucích v knihovnictví, divadelnictví i turistice a přednášela v lidové škole večerní pořádané Okresním osvětovým sborem a dalších pokračovacích kurzech. Též pracují v Okresní knihovně, v Okresní péči o mládež, v ČČK, dále v okrašlovacích a jiných spolcích, v nichž jsou většinou členy výboru. K dalšímu vzdělání učitelům dobře sloužila učitelská knihovna i vlastní knihovny, studovali odborné knihy a časopisy a o prázdninách cestovali, někteří z učitelů docházeli do pedagogických seminářů v Olomouci.

Měšťanskou školu v Konici navštěvovali žáci z blízkého i dalekého okolí, dokonce i z Jevíčka. Většina venkovských žáků dojížděla do školy denně na kolech nebo docházela pěšky po celý školní rok, pokud byla zima mírná a bylo málo sněhu. Žáci ze Ptení, Stražiska a Čunína měli možnost do školy dojíždět vlakem, využívali toho hlavně v období krutých mrazů. Venkovští žáci platili na pomůcky 100 korun a zápisné 5 korun. Vybrané peníze byly ponechány škole, zápisné bylo

věnováno Dorostu čsl. č. kříže na vydržování školního lékaře. Dále tím školní rada hradila rozpočet školy (roční rozpočet školy cca. 30 000), dále byl zaplacen otop pro mateřskou školu, živnostenské všeobecné a lidové hospodářské školy i lidové školy osvětového sboru.

2.6 Zemská odborná škola hospodářská v Konici

Od roku 1901 byl při měšťanské škole pro děti rolníků zřízen zimní hospodářský pokračovací kurz. Později vznikla Zemská odborná škola hospodářská.

21. března 1892 byl v Cholíně založen Okresní hospodářský spolek litovelský.⁴³ Myšlenkou založit hospodářskou školu se zabýval spolek už před válkou. K jejímu založení přispěl hospodářský a kulturní pracovník na Konicku, bývalý poslanec Antonín Jedlička ze Hvozda. Zemská odborná škola v Konici byla založena v roce 1922 a prvním ředitelem školy se stal Karel Haška. Za odborného učitele zemský výbor zvolil ing. V. Černého. Ve škole dále vyučovali členové učitelského sboru jak školy měšťanské, tak i obecné.⁴⁴

Škola neměla vlastní budovu, proto se vyučovalo v budově okresního silničního výboru a také v učebnách měšťanské školy. Místnosti ale nestačily, a tak bylo rozhodnuto postavit novou budovu odborné školy hospodářské v Konici. Stavební pozemek darovalo město. Stavba byla započata 23. května 1923. Provedení stavby hospodářské školy stálo 714 989 Kč. V budově se kromě dvou učeben nacházela ředitelna, sborovna, kabinety, v suterénu kuchyň, přípravná a dílna. Při škole byla také založena školní zahrada a ovocný sad.

Výnosem ministerstva zemědělství ze dne 22. května 1922 byl zvolen Bohumil Burián, ředitel měšťanské školy, správcem lidové školy. V roce 1932 byl ředitelem školy zvolen František Miček, profesorem ing. Josef Kolečkář.

Ve školním roce 1925/26 bylo na lidovou školu přijato 150 žáků a žákyň, kteří byli rozřazeni do tří tříd.

---

⁴³ Str. 64

⁴⁴ *Litovel-Konice a okolí*, Publikace Národohospodářské propagace československa 1938, str. 104 - 106

Ve škole se vyučovalo pěstování rostlin, chov dobytka, mechanizace ale i šití. Při škole byla zřízena roku 1931 zemědělská poradna. Škola uspořádala mnoho veřejných přednášek týkajících se rostlinné, živočišné výroby a ovocnářství, přes 35 hospodářských kurzů v různých obcích a několik výstav.⁴⁵

V dnešní době slouží budova školy pro účely zdravotnictví.

2.7 Újezdní měšťanská škola smíšená 1938 – 1945

„Výnosem Okresního školního výboru v Litovli bylo místní školní radě oznámeno,(2/8. 1938 č. 1666 výn. o. š. v. v Litovli) že podle výnosu ministerstva školství a národní osvěty ze dne 19. května 1938, č. 69.030 – I/2 zřídil pan ministr školství a národní osvěty v dohodě s ministrem financí dle ustanovení §6. zákona ze dne 20. prosince 1935, č. 233 Sb. z. a n. s platností od 1. září 1938 obvod pro měšťanskou školu v Konici z území těchto obcí: Konice, Březsko, Budětsko, Čunín, Džbel, Jesenec, Křemenec, Ladín, Ochoz, Ponikev, Štarnov.“⁴⁶ Tímto výnosem ministerstva školství a národní obrany po dohodě s ministerstvem financí zaznamenaným v kronice byla zdejší měšťanská smíšená škola přeměněna na újezdní měšťanskou školu. Přeměna na újezdní měšťanskou školu přišla v platnost od 1. září 1938. Po přeměně školy bylo nutné zřídit újezdní školní radu, stalo se tak 30. října 1938. Náklady školního újezdu měly být hrazeny z 1/3 újezdní měšťanskou školou, z 1/3 okresem a z 1/3 zemí.

Postoupením Sudet nacistickému Německu a zrušením státní měšťanské školy v Chornicích přestoupilo do zdejší školy v průběhu října 34 nových žáků, tak vzrostl počet žáků v I. a II. třídě přes 120. Bylo nutno zřídit 2 nové pobočky při těchto třídách. Od 1. listopadu byly na škole tři první třídy, tři druhé třídy, dvě třetí třídy a jednorozční učební kurz, celkem tedy 9 tříd. Měšťanská škola původně budovaná pro tři třídy zcela nevyhovovala počtu dětí. Kvůli nedostatku tříd se užívalo kreslírny jako učebny, dvě třídy byly umístěny v budově obecní spořitelny, jedna třída v zasedacím sále radnice, jedna třída v budově Hospodářské

---

⁴⁵ SCHÖN, J.: *Z dějin vzdělávání, Základní škola a gymnázium města Konice*, Konice:ZŠ a G města Konice, 2000, str. 23

⁴⁶ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976*, nestr.

družiny a jedna třída se stěhovala vždy do té třídy, která měla fartiální den. Újezdni školní rada dala vypracovat plány pro novou školní budovu, ale stavba nebyla uskutečněna pro zákaz novostaveb během války.

Již od počátku školního roku 1938/39 měli politické události šířené tiskem a rozhlasem vliv na školu, který se projevoval neklidem učitelů i starších žáků.

Následkem mobilizace československé armády vyhlášené rozhlasem v pátek 24. září 1938 ve 22:20 nastoupili ještě téže noci ke službě ve zbrani učitelé Václav Čapek a Bohumír Šváb, záložní důstojníci, dále katecheta František Pitrun a duchovní čl. církve Bohuslav Pavlíček. Učitelé v měsíci listopadu ukončili vojenskou službu a nastoupili zpět do školy.⁴⁷

Všechny historické události vztahující se k počátku 2. světové války jsou v kronice podrobně popsány. Po rozhodnutí o postoupení Sudet Německu Konicí procházelo německé vojsko, vojenská posádka zde byla až do Vánoc, zčásti byla ubytována v tělocvičně školy. Brodek u Konice byl dodatečně obsazen říšským vojskem na konci listopadu a hranice na katastru města byly vytyčeny v lednu následujícího roku (od nádraží byla hranice vzdálená asi 300 metrů).

Po vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava dne 15. března 1939 ve škole nastaly četné změny ve výuce a také v učitelském sboru.

České školy prožívaly za okupace násilné potlačování, protože představovaly pro nacisty nebezpečnou výchovnou sílu. Okupanti se snažili všemožnými prostředky omezit vzdělávání našeho národa. Počet přijímaných žáků na střední i měšťanské školy byl velmi omezen,⁴⁸ nebylo tomu jinak ani v konických školách.

Všichni žáci na měšťanské škole byli vyučováni německému jazyku, který se stal hlavním vyučovacím jazykem a byl vyučován 8 hodin týdně, český jazyk pouze 4 hodiny. Třídy nad 35 žáků byly při vyučování německého jazyka rozděleny na dvě skupiny. Učitelé byli nuceni konat z německého jazyka zkoušky, účastnit se

---

⁴⁷ *Kronika měšťanské školy v Konici*, 1899 – 1976, nestr.

⁴⁸ KRÁLÍKOVÁ, M., NEČESANÝ, J., SPĚVÁČEK, V.: *Nástin vývoje všeobecného vzdělání v českých zemích*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977, str. 67

kurzů, pracovních schůzek, a vzájemných hospitací. V úředních pokynech uvedených v kronice bylo psáno: „Děti mají být běžným užívání německého jazyka vedeny k tomu, aby v jednotlivých představách a duševních stavech myslely bezprostředně v řeči německé“.⁴⁹ Toto poněmčování bylo považováno za nejhorší vinu. Přes všechn nátlak a neustálé inspekce na měšťánské škole v Konici byly vyučovací výsledky v německém jazyce nevalné, neboť učitelé většinou sabotovali předpisy a nesnažili se, aby mládež jazyk utlačovatelů dostatečně ovládla.

Odpadly všechny přespočetné hodiny u nepovinných předmětů. Ve škole bylo zakázáno mluvit o písemnictví a dějinách našeho národa. V hodinách českého jazyk byly čteny časopisy, které měly vést k „říšskému myšlení“ (na konické škole Mladý svět). Potajmu se ale četly zakázané knihy: Jiráskovy, Čapkovy, Masarykovy, Palackého.

Pro učitele dějepisu byl roku 1942 v Litovli uspořádán předškolní kurz, na kterém byli nuceni vyslechnout přednášky z německých dějin. Také museli navštívit výstavu Německé velikosti konanou provokativně v budově Národního muzea v Praze. V lednu 1942 bylo vyučování dějepisu a občanské nauky úplně zastaveno.

Těžce trpělo i vyučování zeměpisu. Žáci se mohli učit jen o „Velkoněmecké říši“, v nižších třídách o Protektorátu Čecha a Morava. O ostatních částech světa se žáci neměli nic dovědět. Zeměpisné názvy měst, řek a hor apod. měly být uváděny německo-česky. Zeměpisné poznámky žáků byly při inspekcích přísně kontrolovány.

Děti byly nuceny zpívat předepsané německé písně a hymny.

Byla nařízena revize žákovské knihovny. Byly vyřazeny ty nejlepší knihy a později byla knihovna úplně uzavřena.

Většina učebnic na českých školách byla zakázána. Učebnice musely být hromadně odeslány do Litovle a zničeny . Tentýž osud stihl obrazy obou

---

⁴⁹ *Kronika měšťánské školy v Konici, 1899 – 1967*, nestr.

prezidentů, všechny mapy a zeměpisné a dějepisné obrazy. Zbylé mapy byly „upraveny“ a české nápisy nahrazeny německými.

Školní úřadování se dělo pouze v německém jazyce. Text věsníku ministerstva školství byl česko-německý. Škola musela všechno vyřizovat německém jazyce. Čeští učitelé byli nasazováni na nucené práce (R. Břeha, V. Komárek).

Výzdoba školy měla připomínat, že Česko bylo jen „součástí“ Německa. V průčelí učeben visely obrazy A. Hitlera, po chodbách obrazy německých autorů a skladatelů.

Velmi neupřímné byly i nucené oslavy – zřízení protektorátu, narozeniny A. Hitlera, a prezidenta E. Háchy. Slaveny byly dle pokynů školních úřadů.

Žáci byli nuceni k neustálému sbírání odpadových hmot: kostí, železa, papíru, skla, textílií, kůžek, gumy a barevných kovů. Na podzim se sbíraly šípky a kaštany, a od jara do zimy léčivé byliny. Vyučování tím velice trpělo.

Školní docházka byla značně nepravidelná, hlavně v posledních měsících války, v posledním roce války kvůli nedostatku uhlí a také válečným událostem, v lednu, únoru a březnu docházeli žáci do školy jednou týdně, aby jim byly zadány domácí úkoly. V dubnu se vyučovalo od 5. do 28. Potom bylo vyučování přerušeno. 29. dubna 1945 byla vybombardována Tyršova ulice v našem městečku. Poněvadž se fronta velmi blížila, bylo vyučování úplně zastaveno. Přes Konici ustupovala poražená německá armáda. Školní budova se stala na několik dní německým lazaretem. Počet zde zemřelých vojáků není možné zjistit. Ke Konici postupovala vítězná Rudá armáda, která nějaký čas pobývala v budově školy, po jejím odchodu se škola stala sběrnou zajatců. Poté byla budova školy uvolněna a po důkladné desinfekci znovu začalo vyučování dne 28. května.⁵⁰

„Radostný a slavný 9. květen 1945.“⁵¹ Skončilo utiskování našeho národa. Toto bylo oslaveno 28. Května 1945 ve výroční den 61. narozenin prezidenta

---

⁵⁰ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1967, nestr.*

⁵¹ tamtéž

dr. Eduarda Beneše. Při slavnostním projevu byl žákům vysvětlen význam historických chvil, úkoly do budoucna a zásluhy prezidenta Beneše o náš národ.⁵²

Vyučování německého jazyka bylo okamžitě zastaveno. Bylo započato vyučování jazyka ruského, dějepisu a literární historie. Ze školy zmizely všechny dvojjazyčné nápisy a obrazy připomínající dobu okupace. Učitelé se snažili rychle napravit škody vzniklé za doby okupace na duších naší mládeže.

Jelikož na škole zůstalo jen několik učitelských sil, bylo nutné omezit vyučování některých předmětů (krasopis, tělocvik, zpěv, ruční práce).

Dosavadní ředitel školy Karel Schidtmayer odešel a novým ředitelem se stal Vilém Klemsa.

Rodičovské sdružení spolu s Československým červeným křížem zařídily stravovací stanici pro přesporní žáky, která fungovala v zimních měsících. Denně bylo vydáno průměrně 130 porcí polévky. Na stravovací stanici škola získala příspěvek a rodiče stanici zásobovali naturáliemi. Ve školním roce 1940/41 se ve stravovně denně stravovalo 280 žáků, po zavedení potravinových lístků se počet strávnicků snížil na 120 žáků. Ve školní stravovně vařila paní školníková a pomáhaly ji členky rodičovského sdružení a některé maminky.

Dorost ČČK kromě své běžné činnosti pořídil nové jeviště pro loutkové divadlo a bylo nakoupeno 20 nových loutek vysokých 35cm. Na jeviště bylo zavedeno elektrické osvětlení a byla ušita nová opona, stolářské práce obstarali učitelé ručních prací. Dorost ČČK věnoval na loutkové divadlo 2 000 K a rodičovské sdružení 500 K. Loutkové divadlo na naší škole bylo velice oblíbené a hrávalo pětkrát ročně. Během každého školního roku žáci sehráli i několik divadelních her, obnos z nich vytěžený byl použit na koupi nejrůznějších školních pomůcek (v roce 1941 – piano, radiový přístroj, gramofon, které byly hojně využívány během loutkových představení a divadelních her.

---

⁵² tamtéž

Ve školním roce 1941/42 byly vánoční prázdniny prodlouženy do 4. března z důvodu nedostatku paliva. Žáci se scházeli jednou týdně, aby jim mohli být uloženy domácí úkoly.

V měsíci září bylo ve všech třídách ve zpěvu a slohu vzpomenuo na slavného hudebního skladatele Antonína Dvořáka. 6. prosince byla uspořádána Dvořákova besídka, na níž žáci provedli ukázky Dvořákovy tvorby.

Ředitel školy Bohuslav Mrákava byl v roce 1941 přeložen do Mohelna, správou školy byl pověřen Karel Schmidtmayer.

V kronice se nachází zmínka o koupi nových kamen do ředitelny a sborovny, dále je zmíněno, že budova školy naprosto nevyhovuje.

2.8 Obecná škola v letech 1940 – 1953

Do dnešní doby se zachovaly pouze dvě kroniky obecné školy, které nám popisují dění v letech 1940 – 1953. Obecná škola v Konici byla smíšená a šestitřídní. Při škole byly pobočky v Křemenci a Čuníně. Pod správou obecné školy byla i konická mateřská škola (během války uzavřena, otevřena až po válce).

Třídy školy byly umístěny ve staré škole, ve škole na Příhonech, a jedna třída byla „létací“.

Jak na měšťanské škole, tak i na obecné škole zažívali žáci a učitelé válečné útrapy. Byl vydán příkaz revidovat knihovny a vyloučit závadné knihy (297 kusů), učebnice (308 kusů), spisy, dále byly vyloučeny některé mapy a obrazy (23 kusů). O rok později se revize opět opakovala a bylo zastaveno půjčování knih. Během války školství trpělo, kvůli nedostatku papíru žáci museli psát na břídicové tabulky.⁵³

Jako i jinde tak i na obecné škole v Konici se připomínalo výročí vzniku protektorátu a oslavovaly narozeniny A. Hitlera. Vzpomenuty byly i radostnější události. Ve školním roce 1941/42 bylo vzpomenuo výročí narozenin hudebního

---

⁵³ Kronika obecné školy v Konici, 1940 – 1945, nestr.

skladatele Antonína Dvořáka a 350. výročí narozenin J. A. Komenského i narozenin Bedřicha Smetany.

Ve školním roce 1941/42 se na zdejší škole vyučovalo podle osnov pro pětitřídní školy poté od prosince pro školy čtyřtřídní. V tomto roce byl snížen počet žáků, kteří mohli přestoupit na měšťanskou školu (nejvíc 40% žáků 4. postupového ročníku, rok před tím 98% žáků). A výnosem bylo nařízeno vyučování německého jazyka v 1. a 2. postupovém ročníku, od školního roku 1943/44 měla být znalost jazyka ještě prohloubena pomocí pracovních kroužků. Výnosem ministerstva školství a národní osvěty dne 28. února 1942 bylo zastaveno vyučování dějepisu s odůvodněním, že přeškolení českých učitelů ještě není ukončeno. V létě roku 1943 se někteří učitelé zúčastnili přeškolení v dějepisu.⁵⁴

Od školního roku 1942/43 se škola opět stává pětitřídní. V tomto roce se vyučuje ve staré škole, ve škole na Příhonech a ve školní družině na náměstí.

Na konci války bylo v Konici utvořeno několik opatření při průchodu vojáků obou armád, vyučování na občanské škole bylo zastaveno. Když přes Konici ustupovala německá armáda, obyvatelé městečka raději ani nevycházel z domu. Budovy školy sloužily k ubytování vojáků procházejících přes Konici. Ve staré škole bylo ubytováno 180 mužů, ve škole na Příhonech 60 mužů. Vyučování bylo obnoveno 22. Května 1945.

V prvních poválečných školních letech byly ve škole pořádány několikrát slavnostmi, narozeniny prezidenta osvoboditele, oslavy 28. října, oslaveno bylo výročí ruské revoluce, den matek, osvobození Československa, vzpomenu ty bývaly i hrůzné dny Mnichova. Dále také byly novu revidovány knihovny, závadné byly vyloučeny a dříve vyřazené knihy byly opět zařazeny. Byl obnoven týden dětské radosti, na jehož organizaci se podíleli kromě učitelů i rodiče a přátelé školy. Pro děti byly uspořádány různé soutěže a zábavy. Každý rok byly pořádány vyživovací

---

⁵⁴ tamtéž

akce v podobě svačinek a mléka a káv podávaných o přestávkách žákům. Žáci každoročně navštěvovali filmová a divadelní představení.⁵⁵

Organizace pionýrů se starala o chod různých kroužků a pořádal žákovská shromáždění, besídky a také pomáhali s doučováním slabších žáků.

2.9 Měšťanská škola v letech 1945 – 1948

Osvobození roku 1945 přineslo obrat v našem školství. Otevřely se cesty nového rozvoje výchovně vzdělávacího systému, cílem bylo zpřístupnit vzdělání všem.⁵⁶

Školní rok začal 3. září 1945 zápisem žáků. Celkem bylo zapsáno 303 žáků. Všichni schopní žáci 6, 7 a 8 školního roku, kteří podle nacistických předpisů museli zůstat na obecných školách (65%, jen 35% mohlo na měšťanskou školu), byli převedeni do příslušných tříd měšťanské školy. Tím by byl počet žáků na konické škole vzrostl na více jak 460 žáků. Proto byly od počátku školního roku zřízeny pobočka v Bohuslavicích a pobočka v Luké při měšťanské škole v Bouzově. Na konické škole tedy zůstalo 303 dětí.

Újezd měšťanské školy tvořily: Konice, Ladín, Jesenec, Dzbel, Bžezsko, Ponikev, Klužínek, Budětsko, Štarnov, Čunín, Křemenec, Runářov.

Škola měla 5 tříd postupných (I., II., III., IV., a kurs) a po jedné pobočce při II., III. a IV. třídě, celkem tedy 8 tříd. Budova školy zcela nepostačovala velkému velkému počtu žáků. 4 třídy byly umístěny v hlavní budově, 2 třídy v 2. patře radnice-spořitelny, 2 třídy v budově na Příhonech. Školní kuchyně byla opět zařízena v budově mateřské školy, v níž byla za války umístěna německá škola.

---

⁵⁵ *Kronika obecné školy v Konici, 1945 – 1948*, nestr.

⁵⁶ KRÁLÍKOVÁ, M., NEČESANÝ, J., SPĚVÁČEK V.: *Nástin vývoje všeobecného vzdělání v českých zemích*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977 str. 69

V prvních letech po válce bylo vyučování dosti obtížné. Měšťanská škola v Konici se potýkala s častými změnami v učitelském sboru, značným nedostatkem učebnic a poválečnou únavou a také byla viditelná nižší inteligence žáků z obecných škol, kteří museli být zařazeno do vyšších tříd měšťanské školy. Učitelé se snažili rychle napravit škody ve vzdělávání vzniklé za války. Doplňovali se veliké mezery ve vědomostech, zejména v českém jazyce, dějepise a zeměpise.

Ve školním roce 1946/47 bylo na měšťanské škole otevřeno 9 tříd, čtyři ročníky po dvou třídách, a jednorocní učební kurs. Ve škole se opět vyučovalo náboženství římskokatolickému a československému, jako nepovinný předmět. Přes zimu za podpory rodičovského sdružení dostávali žáci teplé kakao nebo bílou kávu (kakao z kanadského daru. Stravovací akce trvala celou zimu až do 1. dubna. Podobná akce probíhala i příští školní rok.

Dne 14. září žáci 1946 oslavili v kreslírně výročí úmrtí T. G. Masaryka. V pátek 28. Října 1946 se konala po sedmi letech slavnost výročí osvobození Československa, žáci zasadili na náměstí lípu Svobody za přítomnosti občanů města na místě, kde byla zasazena první lípa Svobody roku 1919, která byla za války zničena. Slavnost měla bohatý program. 7. listopadu se konala slavnost Říjnové revoluce. Oslava květnové revoluce se konala 4. Května 1947 v kreslírně, žáci si slavnostně vyzdobili školu a zúčastnili se lampionového průvodu. Byly vzpomenuty narozeniny prezidenta – Osvoboditele, oslaveny narozeniny prezidenta E. Beneše. Tyto slavnosti se slavily každoročně a nejčastěji v sále sokolovny.⁵⁷

Přemíra různých akcí (až osm do roka) a oslav narušovala výuku žáků. Předšletové akce v Praze ve dnech od 18. do 23. června se účastnilo 125 žáků a devět učitelů. Žáci si prohlédli Prahu, navštívili Národní divadlo a podnikli výlet do Kralup.

---

⁵⁷ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

Újezdňá školní rada v Konici roku 1947 rozhodla o nutnosti stavby nové budovy. Po komisionálním řízení okresního školního výboru v Litovli vydala Zemská školní rada v Brně potvrzení o nutnosti stavby nové budovy (č.51.877/47-II/2). Stavba školy byla zahrnuta do operativního plánu pro rok 1948. Byl vypracován plán a získány vhodné pozemky. Bohužel v první pětiletce se stavět nemohlo.⁵⁸

Dne 21. dubna 1948 odhlasovalo Národní shromáždění v Praze zákon o jednotné škole, jehož iniciátorem byl ministr školství a osvěty prof. dr. Zdeněk Nejedlý. Tento zákon byl historickým mezníkem ve vývoji našeho školství.⁵⁹ Vzhledem ke změnám ve školství dochází k přeměně měšťanské školy v Konici ve školu střední, povinnou pro žáky od 11 do 15 let. Dne 22. Dubna 1948 se konala v sokolovně oslava uzákonění jednotné školy.

2.10 Střední škola 1948 – 1953

Radost ze změn ve školství je popsána v kronice následovně: „1. září začala psát česká a slovenská škola úplně nový list školní historie. Od toho dne se uskutečnil dávný sen českých pedagogů – jednotná škola. Platí slova Komenského: „Nejen dívky bohatých a vznešených lidí, nýbrž všechny stejně.“ Nové učební osnovy ze dne 1. září 1948 stanovily jednoznačný cíl a to výchovu dětí pro socialistickou společnost. Škola měla čtyři postupné třídy a pokračovací kurs. Zapsáno bylo celkem 308 žáků. Žáci navštěvující chlapeckou školu přešli na střední chlapeckou školu.⁶⁰

Ve školním roce 1948/49 bylo v jarních měsících oslaveno 50. výročí trvání školy. I. třída s 55 žáky byla otevřena před 50 lety. Za 50 let prošlo školou 2 800 žáků a působilo na ní doposud 80 učitelů a učitelek. V rámci oslavy se konala žákovská akademie, několik divadelních představení, dny dětské radosti, karnevalový průvod a žákovská veselice pro žáky všech škol.

---

⁵⁸ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

⁵⁹ KRÁLÍKOVÁ, M., NEČESANÝ, J., SPĚVÁČEK V.: *Nástin vývoje všeobecného vzdělání v českých zemích*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977, str. 74

⁶⁰ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

Ve školním roce bylo zavedeno v budově školy rozhlasové zařízení do všech tříd. Část instalace provedli samotní žáci pod dohledem odb. učitele.

V roce 1949 došlo k významné organizační změně a to Sdružení rodičů a přátel školy. SRPŠ se zaměřovalo na spolupráci s třídními výbory, pořádali semináře a přednášky pro rodiče, dále se jejich činnost soustředovala na třídní schůzky, na volbu povolání žáků.

V roce 1950/51 byly zavedeny závěrečné zkoušky pro IV. ročník střední školy. Závěrečné zkoušky se v prvním roce podrobilo 55 žáků, všichni prospěli, 16 z nich s vyznamenáním.

Od 1. prosince 1951 byla zřízena družina mládeže pro žáky národní a střední školy. Družina byla umístěna v zámku. Součástí družiny byla stravovna. Žáci do družiny docházeli po vyučování a trávili zde svůj volný čas, zatímco rodiče byli v práci.

Pravidelně se slavily narozeniny prezidenta Klementa Gottwalda, Josefa Visarionoviče Stalina, oslava VŘSR, 1. máje a další významné svátky tehdejší doby.

Od roku 1950 byl ustanoven první oddíl pionýra. Žáci se účastnili různých akcí. Pro žáky byly pořádány turnaje her, lehkotletické závody. Žáci se účastnili různých brigád (chmelová, řepková, bramborová, lesní). Žáci rovněž sbírali odpadové hmoty. V rámci pionýra byla založena pokusná zahrada s bylinami.

2.11 Střední osmiletá škola 1953 – 1957

V roce 1953 Národní shromáždění schválilo nový školský zákon, který slučoval národní a dosavadní střední školu. Byla stanovena osmiletá školní docházka.

První školní rok osmileté školy byl zahájen 1. září 1953. Škola byla umístěna v několika budovách a otevřeno bylo 13 tříd, byl také zachován jednoroční kurs. Žáci konické školy se účastnili krajské spartakiády. Pionýrská organizace se snažila

získat co nejvíce žáků. Místní učitelé vedli zájmové kroužky (recitační, pěvecký, technický, modelářský a zahradnický, později turistický, dramatický a fotografický) pod záštitou Pionýra. Velká část žáků stále navštěvovala nepovinné hodiny náboženství (v roce 1959 42% žáků).⁶¹

Ve školním roce 1957/58 odchází do důchodu ředitel Vilém Klemsa, novým ředitelem se stal dosavadní zástupce ředitele Josef Vybíral. V témže roce se vzhledem k rokům minulým zlepšil jak prospěch, tak i kázeň žáků. Důraz byl kladen na doučování slabších žáků. Dne 2. června 1960 navštívila školu významná osobnost a to Dr Eduard Petiška, jeho návštěva byla zaznamenána v kronice školy.

Škola již po několik let trpěla nedostatkem tříd, vyučovalo se ve staré škole, v měšťanské škole, v zámku, v budově Jednoty, Živnostenského domu, v budově na Příhonech. Žáci v některých třídách byli vyučováni na směny s týdenním střídáním. V říjnu roku 1958 se započalo s přístavbou a nadstavbou budovy na Příhonech, úpravy byly hotovy o rok později. V budově se po stavebních úpravách nacházelo 6 tříd, šatna a sborovna. Náklad činil 567 000 korun. Stavební práce byly ukončeny roku 1960, budova byla omítnuta a bylo vytvořeno sgrafito malířem Flasarem z Litovle na průčelí školy. Tyto stavební úpravy ale vyřešily problémy s nedostatkem tříd pouze částečně, zejména bylo odstraněno vyučování na směny.

Vycházející žáci školy nastupovali nejčastěji do učebních poměrů, dále pak do zemědělství, někteří z nich také nastoupili na výběrové školy.

Ve školním roce 1958/59 škola uspořádala večerní školu pro pracující lidi, kteří měli zájem dosáhnout úplného středoškolského vzdělání. Náplní studia bylo učivo osmileté střední školy. Z původně přihlášených 15 zájemců dokončilo studium pouze 8 posluchačů.

---

⁶¹ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

2.12 Základní devítiletá škola 1960 – 1982

Do českých škol je postupně zaváděna devítiletá školní docházka, která byla do roku 1961 dobrovolnou, poté již povinnou. Při konické škole byla také zřízena 9. třída. Od školního roku 1961 podle ustanovení vlády dostávají žáci všechny učebnice zdarma.

V Konici se vyučovalo v několika budovách, v budově bývalé měšťanské školy, na staré škole, ve škole na Příhonech, v budově na radnici a v Živnodomě.

V roce 1961 se sešla stavební komise, aby našla místo pro novou školu, vybrali staveniště naproti vojenským bytovkám. Stavba ale nebyla realizována.

Od školního roku 1963/64 vešel v platnost nový klasifikační řád, který umožňoval výjimky v postupu žáků do vyšších ročníků. Do vyšších ročníků mohl postoupit i žák, který měl nedostatečnou známku z tělocviku, výtvarné výchovy, hudební výchovy a psaní, nebo i z jiného předmětu rozhodne-li o postupu pedagogická rada.

Ateistická výchova na škole se snažila co nejvíce potlačit výuku náboženství. Ve školním roce 1963/64 navštěvovalo nepovinnou hodinu náboženství 29,5% žáků o deset let později náboženství navštěvovalo 12,75% žáků.

V té době měla pionýrská organizace v Konici již 14 oddílů. Jejich klubovna byla umístěna v soudní místnosti v zámku. V rámci Pionýra měly děti možnost navštěvovat různé kroužky (včelařský, fotografický, motoristický, rybářský, modelářský, radiotechnický, šachový, dramatický, kroužek šití, gymnastický, výtvarný, požárnický, kroužek orientačního běhu a filatelistický, kroužek stolního tenisu, kroužek odbíjené a turistický kroužek). V oddílech jako vedoucí pracovali studenti, někteří učitelé a několik rodičů. Pionýrská organizace se starala také o dopravní výchovu a pořádala různé soutěže a závody.

V roce 1967 byl zaveden jedenáctidenní rozvrh hodin, žáci měli volné soboty jednou za čtrnáct dní.

Dne 2. září 1968 byl zahájen nový školní rok v obsazené republice. O událostech z roku 1968 a vstupu vojsk Varšavské smlouvy na naše území nebyly v kronice žádné zmínky. Byl zaveden pětidenní rozvrh, všechny soboty již byly volné.

V roce 1970 odchází do předčasného důchodu ředitel Arnošt Gröpl. Novým ředitelem je zvolen Radoslav Břeha.

Žáci se účastnili veřejných oslav i oslav v rámci školy. Slaveno bylo výročí VŘSP, výročí Vítězného února, dále se žáci každoročně účastnili oslav MDŽ, 1. máje, 9. května. V den Mezinárodního dne dětí byl uspořádán dětský den.

Dne 24. listopadu 1971 došlo k požáru ve školní budově v Kostelní ulici (stará škola) a to od zazděného trámu v komíně. Požár zničil stropy ve třídách v prvním poschodí. Po požáru školu navštívila komise, která nepovolila opravy a výuka byla umožněna jen v nepoškozených třídách v přízemí po dobu tří let. Takto vzniklou situaci bylo nutné ihned řešit a to stavbou nové školy.

V roce 1972 se na škole objevuje funkce odborného poradce pro volbu povolání, který pomáhal při výběru povolání a informoval žáky i rodiče. Pro žáky 8. a 9. tříd byly pořádány exkurze v rámci volby povolání.

Žáci se každoročně účastnili bramborových brigád, vysazovali v lesích stromky a v rámci národní směny se účastnili úklidu města a okolí školy a ošetřovaly školní zelené plochy.

Dne 30. června 1976 se uzavřela budova staré školy a také kronika, která zachycuje historii školství během 77 let. Na zápisech do kroniky se podíleli ředitelé školy.

Během těchto let došlo ještě více k promítání politické situace v zemi do výuky. Cílem bylo získat všechny k aktivní a iniciativní realizaci výchovné ideje komunistické strany a rozvinout ideově výchovné působení v každodenní práci nejen ve škole, ale i mimo ni. Dalším cílem bylo posílit ateistickou výchovu

mládeže. V tomto duchu pokračuje školní kronika několik dalších let. Školní rok je vždy vzorně rozdělen na několik částí. Začíná se zahájením školního roku, kdy žáci vyslechnou slavnostní projev ředitelky školy, poté rozhlasem projev ministra školství. Následuje ideové zaměření výchovné práce, které jsou stále stejné a zaměřuje se na významná výročí v daném školním roce (Vítězný únor, výročí ČSR). Popsán je učitelský sbor a změny v něm. Podrobně jsou popsány všechny kulturní akce, školní exkurze do různých závodů, účast na všech školních olympiádách a zvláštní pozornost je věnována vycházejícím žákům, neboť bylo nutné umístit dostatečný počet žáků na prioritní obory. Výchovná poradkyně a učitelé byli chváleni, když získali žáky pro vojenskou školu. Prostor je věnován i pionýrské organizaci. Přerušení těchto přesných zápisů je pouze výjimečné.

2.12.1 Stavba nové školní budovy

Otevřením nové školní budovy se splnilo čtyřicetileté přání obyvatel Konice i celého okolí. Stávající budovy, ve kterých bylo umístěno školní zařízení, naprosto nevyhovovaly počtu žáků a požadavkům kladeným na školu. Nedostatek školních místností byl silně pociťován již za okupace. Plány nové budovy byly vypracovány, ale stavba nebyla uskutečněna kvůli zákazu všech novostaveb. Po osvobození v roce 1945 bylo zahájeno nové jednání ohledně výstavby. Stavba byla zařazena do operativního plánu na rok 1948. Nová školní budova měla stát mezi Ovčírnou a Cihelnou v Konici, pro stavbu byly získány pozemky. Ke stavbě nedošlo, proto byl vypracován návrh na rozšíření budovy na náměstí, a to přístavbou směrem do dvora směrem k hasičské zbrojnici. K této stavební úpravě nedošlo. Po uzákonění osmileté docházky došlo ke stavebním úpravám školy Na Příhonech. V roce 1961 komise složená z ONV, MNV a Pozemních staveb Gottwaldov vyhlédla místo pro stavbu budovy a to proti vojenským bytovkám. V té době již byla Konice administrativně začleněna do okresu Prostějov. Ani tehdy nebyla stavba provedena, přednost měla stavba školy v Protivanově, kde byla stávající budova v havarijním stavu.

Pro stavbu školy bylo vybráno nové staveniště vedle bývalé hospodářské školy. Přestože projekt školy byl již vypracován a schválen, trvalo ještě dlouho, než byly plány realizovány, neboť vznikaly nové problémy při různých jednáních.

Projekt školní budovy navrhl architekt Šrom z gottwaldovského Stavoprojektu. V březnu 1973 se začal dovážet materiál. Geologický průzkum nebyl proveden dosti zodpovědně, a tak se při hloubení základů narazilo na skálu a proto bylo nutné pracovat pomocí odstřelů. Na podzim již byl první pavilon zastřešen. O tři roky později byl dokončen další pavilon. V témže roce se jednalo o umělecké výzdobě školy. Vnitřní výzdobu provedl konický grafik František Fišer. Před školou bylo umístěno „Sousoší pionýrů“ od akademického sochaře J. Třísky. Pod vedením stavbyvedoucího Miroslava Šmehlíka vznikla pomocí práce zručných řemeslníků, zedníků, dělníků, techniků a za brigádnické pomoci žáků budova, kterou žáci navštěvují dosud. Celkový náklad na stavbu nové školy činil 21 milionů Kčs. U školy byla postavena i bytovka pro učitele.⁶²

Místo pro stavbu školy bylo zvoleno velmi dobře. Škola se nachází v blízkosti lesa a je zde dobrý výhled do krajiny. Okolí školy je pěkně upraveno. Nová škola je do dnešních dnů krásnou dominantou města.

2.12.2 Otevření nového školního komplexu

Od školního roku 1976/77 se začíná psát nová kronika školy při příležitosti otevření nové dvacetidvoutřídnní základní školy v Konici.

Škola byla slavnostně otevřena 28. srpna 1976. S programem vystoupili pionýři, zaznělo zde několik slavnostních projevů, pak následovalo slavnostní přestřižení pásky a prohlídka školní budovy. Po otevření pokračovaly ještě některé stavební práce (obklad tělocvičny, stavba skleníku, chodníků a komunikací). Po otevření probíhaly ještě stavební úpravy hřišť na košíkovou, vybíjenou, házenou, atletické dráhy a doskočiště.

---

⁶² *Kronika základní školy v Konici, 1976 – 2003, nestr*

Školní komplex byl složen ze čtyř pavilonů. V pavilonu C se nacházely třídy 6- 9. ročníku, odborné učebny výtvarné výchovy, přírodopisu, chemie, fyziky, byla zde jazyková učebna, knihovna s čítárnou, v přízemí ředitelna, kanceláře a cvičná kuchyňka. Nová škola se pyšnila také zubní ambulancí a lékařskou vyšetřovnou v budově školy. V pavilonu D byly dvě tělocvičny, jídelna, družiny, dílny a hlavní kotelna. V pavilonu A byly šatny a v pavilonu B třídy 1.-5. ročníku. V následujících letech se však projeví dvě hlavní vady nového komplexu, a to nevhodné řešení střech, které byly rovné, a hlavně nedostatek učeben.

Jak v předešlých letech tak i nadále se věnovali pionýři dopravní výchově. V dubnu roku 1977 byl uspořádán program „Duben: měsíc bezpečnosti v silničním provozu“, ve kterém žáci ZDŠ upozorňovali řidiče na dodržování dopravních předpisů.

Ve školním roce 1976/77 po zrušení jednotřídek v Ochozi, Runářově, Poníkvi, Jesenci, Dzbeli, Chobini a Šubířově byli žáci rozděleni do ZDŠ Kladky, ZDŠ Hvozd a také na naši školu. V tomto roce na škole bylo zapsáno neuvěřitelných 695 žáků, a počet žáků se každým rokem zvyšoval. Průměrný počet žáků ve třídě se pohyboval kolem 33, o rok později dokonce 35 žáků ve třídě. Škola se opět potýkala s nedostatkem učeben. Samozřejmě původní plány budovy nemohli předpokládat populační explozi v 70. a 80. letech. Nastalá situace se řešila tím, že odborné učebny byly obsazovány kmenovými třídami, a tak docházelo k zvýšenému opotřebení vnitřního zařízení.

Ve škole probíhal zajímavý experiment tzv. Celodenní výchovný systém. Základním smyslem, tedy kromě ideových cílů, bylo koordinovat zájmové aktivity dětí v době po vyučování, o naplnění CVS se starala školní družina a školní klub. Školní družina a školní klub zajišťovaly účelné organizování času dětí a využívaly jej k dětem prospěšným činnostem. Na škole fungovalo na začátku celkem 24 zájmových kroužků později téměř dvakrát tolik. V rámci tohoto programu byla škola ve

spojení se ZDŠ Dětským městečkem v Trenčíně, kam žáci jezdili v rámci různých soutěží a olympiád.⁶³ CVS může být pro nás inspirací i dnes.

Ve školním roce 1977/78 bylo celkem 69% žáků pionýry a počet členů se každoročně zvyšoval. Pionýři pořádali branné hry, dopravní akce, vystoupení, besedy a účastnili se různých závodů, soutěží a olympiád. Následujícího roku uspořádali dětský karneval a dětský den. Rovněž sbírali odpadové hmoty (papír, textil, barevné kovy), věnovali se sběru rybízu a šípků.⁶⁴

Ve školním roce se každoročně pořádalo na 150 různých sportovních, branných a kulturních akcí. Žáci se každým rokem účastnili fyzikální, matematické, biologické, chemické a zeměpisné olympiády. Hlavním úkolem SRPŠ v těchto letech bylo pořádání besed pro rodiče, třídní schůzky a získávání odměn do různých školních soutěží.

Dne 21. února 1982 byl konické škole propůjčen čestný název ZŠ 35. výročí Vítězného února s tím byla spojena i oslava, které se účastnila celá Konice.

Ve školním roce 1981/82 byla při I. třídě vytvořena vyrovnávací třída, do které byli zařazováni žáci na návrh pedagogicko-psychologické poradny. Následující rok byla otevřena tato třída jen při II. ročníku.

Od roku 1982 fungoval stálý pionýrský tábor u Milkova, na jehož stavbě se podíleli ředitel, zástupci a učitelé školy, pionýři a někteří rodiče. Byla zde zavedena voda a vybudováno sociální zařízení. Tato stálá pionýrská základna byla využita již v tomto roce.

---

⁶³ *Kronika základní školy v Konici, 1976 – 2003, nestr*

⁶⁴ *Kronika základní školy v Konici, 1976 – 2003, nestr.*

2.13 Základní škola 1982 – 1993

Na začátku školního roku 1982/83 došlo ke změně názvu školy na základní školu. Na škole bylo 8 ročníků ve 25 třídách. Třídy na druhém stupni byly většinou A až D. Ředitelkou školy byla jmenována Jaroslava Krčová. Kvůli novému pojetí výchovy a výuky byly kladeny větší nároky na žáky i učitele. Byly častěji využity konzultační hodiny na druhém stupni.

Stále se dbalo na zvolené obory u vycházejících žáků. V roce 1984 bylo získáno 30% vycházejících žáků pro prioritní obory: vojenské školy, hutnictví, zemědělství, strojnictví, a další řemesla. O dva roky později bylo získáno 22,45% vycházejících žáků pro tyto obory.⁶⁵

Pro usnadnění výuky a její atraktivnost bylo plně využíváno didaktické techniky. Na škole se využívalo 6 televizorů, 20 magnetofonů, 25 gramofonů, 26 promítacích projektorů, 6 zpětných projektorů.⁶⁶

„Ve školním roce 1983/84 byla završena přestavba našeho školství na základní škole. Bylo provedeno všestranné hodnocení výuky a výchovy v 8. ročníku druhého stupně ZŠ. Na základě dříve prováděných rozborů byly v ČSSR provedeny některé dílčí úpravy v osnovách a učebnicích některých předmětů. Osnovy byly na naší škole splněny beze zbytku přes jejich značnou náročnost.“⁶⁷

V roce 1984 bylo vybudováno dobrodružné hřiště, které zvýšilo možnosti vhodného využití volného času dětí ve ŠD a ŠK. V tomto roce měla ŠD pět oddělení se 178 žáky a do ŠK chodilo 42 žáků. Celodenní výchovný systém se zaměřoval na zařazování dětí do různých soutěží a olympiád.

Počet pionýrů se rok od roku zvyšoval. Ve školním roce 1986/87 měl pionýrská organizace v Konici 495 členů ve 29 oddílech. Pionýři měli bohatou letní

---

⁶⁵ *Kronika základní školy v Konici, 1976-2003, nestr.*

⁶⁶ *Kronika základní školy v Konici, 1976-2003, nestr.*

⁶⁷ *Kronika základní školy v Konici, 1976-2003, nestr.*

činnost – pionýrské tábory a brigády.

Od roku 1988 se stal ředitelem školy Josef Hajkr. Další změnou bylo vysvědčení se slovním hodnocením žáků na konci prvního ročníku.

Díky finanční pomoci státního statku a ONV-OŠ bylo zakoupeno 19 počítačů, dvě grafické jednotky a další pomocná zařízení. Počítače byly umístěny v učebně elektronizace a výpočetní techniky (bývalé jazykové učebně). Celková hodnota tohoto vybavení byla 470 000 Kčs.⁶⁸

Ve školním roce 1988/89 bylo oslaveno 40. výročí vzniku pionýrské organizace, 70. výročí vzniku ČSR, 40.

17. listopadu 1989 došlo k Sametové revoluci. Na tuto událost spontánně reagovala většina pedagogů i správních zaměstnanců školy. Generální stávky 27. listopadu téhož roku se zúčastnilo 27 zaměstnanců naší školy.⁶⁹ Listopadem 1989 byla ukončena realizace komunistické výchovy. Došlo k zásadním změnám ideovým a politickým v oblasti výchovy i vzdělávání, které odrážely společenskou situaci té doby. Výchova a vzdělávání byly dány do souladu s vědeckým poznáním a zásadami vlastenectví, humanity a demokracie. Byly uskutečněny závažné změny v učebních osnovách.⁷⁰

K zásadním změnám po roce 1989 došlo ve všech aspektech života i ve školství, tedy i v naší škole. Začalo se uplatňovat svobodné a tvůrčí myšlení.

Ve školním roce 1990/91 navštěvovalo základní školu 775 žáků.

V temže školním roce byla pořádána školní akademie, na které žáci předvedli své dovednosti. Na pořadu byl taneční soubor, pěvecký sbor, vystoupení judistů a gymnastek, a výstava prací žáků celé školy. Tato akce byla pořádána každoročně.

---

⁶⁸ *Kronika základní školy v Konici, 1976-2003, nestr.*

⁶⁹ *tamtéž*

⁷⁰ *Kronika základní školy v Konici, 1976-2003, nestr.*

Účinnost výchovně vzdělávacího procesu na základní škole v Konici byla zvýšena zaměřením na výuku základního učiva a redukci učiva, a častějšími procvičováním a opakováním. Dále ve školním roce 1991/92 bylo docíleno diferenciací žáků podle jejich schopností a zájmů do studijních a praktických tříd na 2. stupni (2 studijní a dvě praktické třídy v ročníku). V následujícím roce někteří žáci absolvovali výběrové řízení pro zařazení do studijní třídy (posouzení pololetního vysvědčení, písemná zkouška). Třídy měly být základem gymnaziálních tříd.⁷¹

2.14 Základní škola a gymnázium města Konice 1993 – 2010

Významnou událostí minulé dekády školství v Konici bylo zřízení gymnázia.

2.14.1 Zřízení gymnázia

Městské zastupitelstvo v Konici přišlo s projektem „Projekt gymnázium města Konice“. Důležitým argumentem pro jeho zřízení bylo zpřístupnění studia žákům na Konicku, neboť vzdálenost Konice, druhého největšího města v okrese, od okresního města je značná. Zřízení gymnázia bylo povoleno MŠMT ČR dne 28. 8. 1992. Gymnázium v Konici bylo slavnostně otevřeno 1. 9. 1993. Gymnázium bylo spojeno se základní školou. Zpočátku bylo sedmileté, později osmileté. Studenti si již v prvním ročníku zvolili své zaměření a to buď matematicko-přírodovědní nebo humanitní. V přijímacím řízení pro školní rok 1993/94 bylo přijato 116 studentů do čtyř ročníků.

Dne 1.9.1993 dochází k transformování základní školy na Základní školu a gymnázium města Konice. Po otevření gymnázia při základní škole již budova nestačila náporu dětí a od tohoto školního roku byla využívána opět budova na Příhonech, ve které bylo umístěno 5 tříd 1. stupně ZŠ. Problémem byla stěhování tříd do tělocvičen a na obědy, ale příhonská škola byla „rodinnějšího“ charakteru. Tato situace byla vyřešena po generální opravě školy v roce 2004/2005.⁷²

---

⁷¹ tamtéž

⁷² *Kronika základní školy v Konici, 1976-2003*, nestr.

Na 1. stupni byly každoročně pořádány karneval, diskotéka, pěvecká soutěž, sportovní olympiáda v rámci ŠD. Žáci absolvovali dopravní výchovu a plavecký kurs. Žáci 2. stupně a nižšího gymnázia se účastnili výchovných koncertů a filmových představení, absolvovali lyžařský kurs a kurs bruslení. Žáci vyššího gymnázia absolvovali v průběhu studia taneční kurs, lyžařský výcvik, letní kurs v Itálii a vodácký kurs a maturitní ples. Žáci a studenti se dodnes účastní nejrůznějších soutěží a olympiád, které mají pozitivní vliv na rozvoj talentů a motivaci. Mají možnost navštěvovat nejrůznější kroužky uplácující široké spektrum nejrůznějších zájmů.⁷³

V roce 1994 se díky MŠMT podařilo navázat kontakt se školou Reaschule v německém městečku Bopfingen. Výměnné pobyty studentů konického gymnázia jsou praktikovány až dodnes. Na financování pobytů se od začátku podílí rodiče studentů, německé ministerstvo školství a Nadace gymnázia Konice.⁷⁴ Každé dva roky jsou pořádány zájezdy do Londýna. V dalších letech jsou naplánovány různé formy spolupráce a kontakty se školami a žáky jiných zemí EU v rámci školského projektu Comenius, programu e-Twinning apod.

V roce 1996 je v Konici pořádán historicky první studentský majáles „Májový rej“. Po průvodu městem a volbě krále následovala diskotéka.⁷⁵

Od školního roku 1996/97 se na školu znovu vrátili deváté ročníky. Školu v tomto roce navštěvovalo 778 žáků ve 29 třídách. První stupeň tvoří 1. – 5. ročník a vyučuje se zde podle osnov obecné školy. Pouze pátý ročník se učí dle přechodových osnov pro 5. – 9. ročník. V tomto školním roce vyšlo 68 žáků z devátých ročníků.

První maturitní ročník gymnázia měl 81% úspěšnost v přijetí na VŠ. Úspěšnost v přijetí na VŠ v posledních letech mírně klesla.

---

⁷³ *Kronika základní školy v Konici, 1976-2003, nestr.*

⁷⁴ *Kronika základní školy v Konici, 1976-2003, nestr.*

⁷⁵ *tamtéž*

SRPŠ, jako v předchozích letech, zajišťovalo bezprostřední kontakt mezi pedagogickými pracovníky a rodiči. Nadále pokračovalo ve financování nejrůznějších školních akcí (lyžařský kurs, odměny do soutěží).

V roce 2001 se již ve všech ročnících vyučovalo podle osnov základní školy. Došlo také ke změnám hodinové dotace v jednotlivých předmětech. Žákům přibyly hodiny dějepisu, zeměpisu, přírodopisu, fyziky a hodiny výchovy výtvarné, hudební.

V letech 1999 – 2004 probíhala rozsáhlá rekonstrukce a modernizace školy, která tím získala nadstandardní prostorové podmínky umožňující také přemístění celého prvního stupně z odloučeného pracoviště na jedno místo. Kromě získaných nových prostor (přistavěním nového patra) došlo k zateplení budovy, výměně oken a podlahových krytin, k vybudování nových hygienických zařízení a rozvodů elektřiny důležitých pro zřízení počítačové sítě. Tělocvična s umělým povrchem a nově vybudovaný sportovní areál slouží nejen škole, ale i veřejnosti.⁷⁶ Asi padesát metrů od školy je vybudováno dopravní hřiště a kryté kluziště s umělým ledem.

Škola spolupracuje s fotbalovým a šachovým oddílem TJ Sokol Konice a s klubem orientačního běhu. V rámci této spolupráce fungují na škole kroužky a žáci se účastní soutěží a závodů. Hasičský záchranný sbor v Konici ve spolupráci se školou uskutečňuje přednášky, besedy a ukázky hasičské techniky.⁷⁷

Nyní školu navštěvuje 623 žáků a studentů. Pedagogický sbor tvoří v průměru 56 interních pedagogických pracovníků (51 učitelů a 5 vychovatelek) a 3 – 4 externí pracovníci, kteří zajišťují výuku náboženství. Na škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence, metodik informačních a komunikačních technologií a koordinátor environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty.

---

⁷⁶ Koncepční záměr rozvoje školy- strategie a cíle www.gymnazium-konice.cz (10.4.2010)

⁷⁷ Výroční zpráva 2008/09 ZŠ a G Konice

3 Jiná školská zařízení

3.1 Mateřská škola

Mateřská škola v Konici byla otevřena již mezi světovými válkami a svůj účel plní dodnes. Původně byla umístěna v budově Na Příhonech, která byla postavena v roce 1928. Do roku 1951 byl ve školce polodenní provoz bez stravy, ten se pak změnil na celodenní se stravováním. V roce 1977 vznikla adaptací bývalé budovy ZDŠ Na Příhonech druhá mateřská škola. V roce 1992 byly obě mateřské školy sloučeny a přestěhovány do bývalé budovy jeslí v Konici, která byla v letech 2007-2009 rekonstruována. V současné době jsou ve školce 3 třídy.⁷⁸

3.2 Dětský domov

Dětský domov v Konici byl zřízen v roce 1939. Od roku 1969 je vnitřně strukturován do dvou rodinných buněk. V současné době je dětský domov dočasně přestěhován, neboť budova je modernizována a nadstavuje se.⁷⁹ V současné době se o výchovu 14 dětí starají 4 denní a 2 noční vychovatelky a ředitel domova. Kapacita je 16 dětí.

3.3 Základní umělecká škola

Základní umělecká škola, dříve Lidová škola umění samostatně funguje od roku 1981, dříve svou činnost vyvíjela jako pobočka Lidové školy umění v Litovli. Do nedávna výuka probíhala v prostorách konického zámku, v současné době ZUŠ navštěvuje 268 žáků v hudebních, tanečních, výtvarných a literárně-dramatických oborech.⁸⁰

---

⁷⁸ SCHÖN, J.: *Z dějin vzdělávání, Základní škola a gymnázium města Konice*, Konice: ZŠ a G Konice, 2000, str. 23

⁷⁹ SCHÖN, J.: *Z dějin vzdělávání, Základní škola a gymnázium města Konice*, Konice: ZŠ a G Konice, 2000, str. 23

⁸⁰ *Základní umělecká škola*, <http://www.zuskonice.cz> (1.4.2010)

3.4 Mateřské centrum Srdíčko

Mateřské centrum Srdíčko vzniklo 1. ledna 2007 rozšířením aktivit Charity Konice a využívá prostory pronajaté v přízemí zdejšího zámku. Patronát nad Srdíčkem převzala zpěvačka Bára Basiková. Toto zařízení nabízí zázemí setkávání rodičů a dětí, besedy na různá témata, výlety, tematicky zaměřený program pro maminky a děti – výtvarná tvoření, zpívání, cvičení. Hlavním cílem je podpora rodičů na mateřské a rodičovské dovolené a vytvoření komunitního centra pro všechny generace.⁸¹

---

⁸¹ *Mateřské centrum srdíčko*, <http://www.mcsrdicko.eu/index.php?mod=onas> (10.4.2010)

4 Významné osobnosti konické školy

4.1 Bohuslav Mrákava

Významnou konickou osobností spojovanou s bojem za svobodu českého národa v období nacistické okupace byl Bohuslav Mrákava. Za jeho bojové zásluhy mu byl udělen prezidentem republiky Dr. Eduardem Benešem Československý válečný kříž in memoriam. Bohuslav Mrákava se stal obětí nacistické hrůzovlády, v roce 1945 byl popraven nacisty.

Bohuslav Mrákava se narodil se 1. listopadu 1886 v Malenách u Konice, na Měšťanské škole v Konici působil jako učitel a v letech 1936 – 42 jako ředitel školy. Obětavě pracoval v Sokole, v okresním osvětovém sboru, okresní ředitelské jednotě a okresní péči o mládež. S opravdovým zájmem se věnoval botanice a stal se výborným znalcem flóry v našem okolí.

V období okupace působil v ilegální organizaci Národního výboru v tehdejším litovelském okrese, byl pověřen zprostředkováváním styků s osobami v konickém soudním okrese, které by se ujaly organizování jak vojenského, tak i politického odboje.

Jeho pronásledování začalo 23. března 1942, kdy byl jako odborný učitel přeložen na měšťanskou školu v Mohelně v okrese Třebíč. Brzy po tom následovalo penzionování.

Po rozbití odbojové organizace olomouckým gestapem byl 4. srpna 1944 Bohuslav Mrákava zatčen v Konici, vězněn v Olomouci, Brně a Vratislavi. Soud se konal 17. ledna 1945, Bohuslav Mrákava byl Lidovým soudem ve Vratislavi obviněn z velezrady a odsouzen k trestu smrti. Poprava byla vykonána 24. ledna 1945 ve Vratislavi. Ostatky byly převezeny do Brna a tam pochovány 1. prosince 1946. Do dnešní doby nám jeho hrdinství připomíná jeho busta umístěná v budově Základní školy a gymnázia v Konici.⁸²

---

⁸² *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976, nestr.*

4.2 Bohumil Burián

Bohumil Burián se narodil v Ochozi u Konice 4. srpna 1875. Vystudoval gymnázium v Rychnově nad Kněžnou a poté studoval v učitelském ústavě v Brně. V roce 1894 absolvoval maturitní zkoušku a o dva roky později složil zkoušku k nabytí učitelské způsobilosti. Jeho prvním působištěm byl Bouzov, kde zastával funkci podučitele, pak působil jako učitel na měšťanské škole v Přerově. 3. srpna 1900 byl jmenován učitelem na Měšťanské škole v Konici. Bohumil Burián se stal v roce 1936, ředitelem obecní a měšťanské školy v Konici, dále byl správcem Lidové školy hospodářské, za úspěšné šíření zemědělského pokroku a působení v lidovém školství hospodářském mu byl udělen čestný diplom a odměna od Československé zemědělské akademie.⁸³ Je znám jako autor vlastivědného a historického díla „Konický místopis“. Bohumil Burián zemřel 17. prosince 1956.

---

⁸³ *Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976*, nestr

5 Závěr

Ve své práci jsem zpracovala historii a vývoj školství v Konici. V první kapitole práce jsem se věnovala poloze a především historii města. Popsala jsme zde základní historické události, které se domnívám, že měly vliv na vývoj města. Docházelo zde k častému střídání majitelů panství, kteří velmi ovlivňovali život ve městě. V hlavní části své diplomové práce jsem popisovala historii základní školy. Vzhledem k době vzniku školy je její historie velmi dlouhá. Často se měnil nejen styl výuky, ale i název školy, někdy zde bylo i více škol současně. Pro lepší orientaci v zakládání a rušení jednotlivých škol jsem zaznamenala každou školu s daty vzniku i zániku do samostatné kapitoly. Zapsala jsem události, které považuji za významné z hlediska vývoje školy. Také jsem do své práce zahrнула některé historické události, které se razantně projeví v životě školy, učitelů a žáků. Kroniky jsou velmi pečlivě vedené a odrážejí tehdejší situaci ve škole. Pozdější kroniky z padesátých let jsou již psány jiným stylem, zápisy jsou hlavně politického charakteru, a přestože věrně popisují tehdejší dobu, nejsou pro případné čtenáře již tak zajímavé. Další podklady pro svou práci jsem čerpala z dostupných knih věnujících se městu a okolí a z knih věnujících se dějinám českého školství. Ve zvláštní kapitole jsem vyzdvihla osobnosti Bohuslava Mrákavy a Bohumila Buriána, kteří se velmi zasloužili o školu a i jinak vynikali. V poslední kapitole jsem popsala ostatní školská zařízení, která byla ve městě a nelze je zařadit k základní a střední škole.

Snažila jsem se, aby práce byla nejen historicky pravdivá, ale také zajímavá pro případné čtenáře, kteří by chtěli blíže poznat historii školství v Konici.

Přestože mým cílem bylo shrnout celou historii školství ve městě, hlavně základní školy, domnívám se, že zůstává ještě mnoho historických událostí, které jsem do své práce nezahrнула. Vzhledem k širokému záběru tohoto tématu není možné zpracovat všechny historické události, které měly vliv na vývoj školy. Mým záměrem bylo napsání práce, která by poskytla zájemci základní orientaci v historii školy. Zůstávají tedy ještě další možnosti práce s tímto tématem, zejména s novějšími dějinami konické školy.

6 Seznam literatury a pramenů

A. Seznam pramenů

Kronika měšťanské školy v Konici, 1899 – 1976. Kronika uložena v ZŠ a G města Konice

Kronika obecné školy v Konici, 1940 – 1946. Kronika uložena v ZŠ a G města Konice

Kronika obecné školy v Konici, 1946 – 1953. Kronika uložena v ZŠ a G města Konice

Kronika základní školy v Konici, 1976 – 2003. Kronika uložena v ZŠ a G města Konice

Výroční zpráva 2008/09 ZŠ a G Konice, uložena v ZŠ a G města Konice

B. Seznam literatury

KRÁLÍKOVÁ, M., NEČESANÝ, J., SPĚVÁČEK, V.: *Nástin vývoje všeobecného vzdělání v českých zemích*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977. ISBN
Litovel-Konice a okolí, Publikace Národohospodářské propagace Československa Brno, Praha, Bratislava 1938

PINKAVA, J.: *Dějiny města Konice*, díl 1. Konice: Obecní úřad Konice, 1993

PINKAVA, J.: *Dějiny města Konice*, díl 2. Konice: Obecní úřad Konice, 1995

SCHÖN, J.: *Z dějin vzdělávání, Základní škola a gymnázium města Konice*, Konice: ZŠ a G města Konice, 2000

SOMR, M. a kolektiv: *Dějiny školství a pedagogiky*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1987. ISBN

VESELÁ, Z.: *Vývoj české školy a učitelského vzdělávání*, Brno: Masarykova univerzita, 1992. ISBN 80-210-0458-4

C. Internetové zdroje

ZŠ a G Konice dostupné z: www.gymnazium-konice.cz

Mateřské centrum Srdíčko dostupné z:

<http://www.mcsrdicko.eu/index.php?mod=onas>

ZUŠ Konice dostupné z: <http://www.zuskonice.cz>

7 Seznam příloh

A. Obrazové přílohy

Příloha 1 - Kostelní ulice se školou.....	62
Příloha 2 – Měšťanská škola v Konici na počátku 20. Století.....	62
Příloha 3 – Konický živnodům.....	63
Příloha 4 – Konický zámek.....	63
Příloha 5 – Budova Hospodářské školy.....	64
Příloha 6 – První zájezd žactva měšťanské školy do Prahy, 14. července 1912.....	64
Příloha 7 – Učitelský sbor a první absolventi jednorozčího kurzu měšťanské školy roku 1926/27.....	65
Příloha 8 – Výlet cyklistů měšťanské školy, rok 1933.....	65
Příloha 9 – Konice z věže kostela, květen 1956.....	66
Příloha 10 – Bohuslav Mrákava.....	66
Příloha 11 – Dr. Ferdinand Karafiát.....	67
Příloha 12 – Výstavba školy v Tyršově ulici, 1973.....	67
Příloha 13 – Škola v roce 1978.....	68
Příloha 14 – Základní škola a gymnázium dnes.....	68
Příloha 15 – Obvod ZDŠ Konice, 1976.....	69
Příloha 16 – Matrika národní školy s vyobrazením staré školy.....	70
Příloha 17 - Plán školy.....	71

B. Textové přílohy

Příloha 1 – Seznam učitelů na měšťanské škole 1899 – 1949.....	71
Příloha 2 – Ředitelé škol v Konici.....	74
Příloha 3 – Ředitelé mateřské školy 1952 – 2010.....	75
Příloha 4 – Ředitelé dětského domova 1960 – 2010.....	75
Příloha 5 – Ředitelé Lidové školy umění, pak Základní umělecké školy.....	75

A. Obrazové přílohy

Příloha 1 - Kostelní ulice se školou

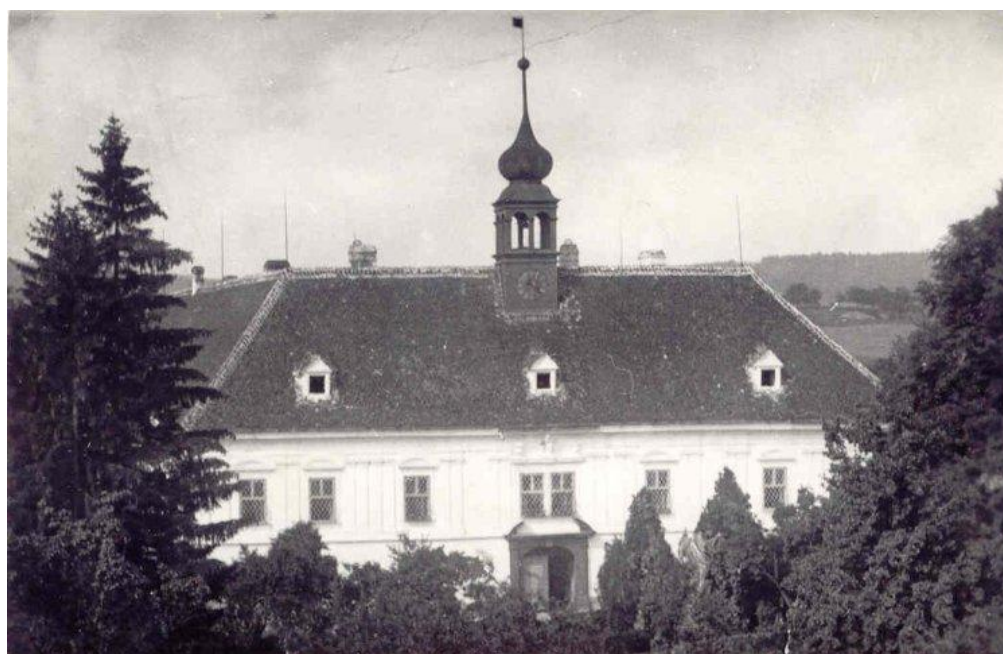
Příloha 2 – Měšťanská škola v Konici na počátku 20. století

Příloha 3 – Konický živnodům

Příloha 4 – Konický zámek

Příloha 5 – Budova Hospodářské školy

Příloha 6 – První zájezd žactva měšťanské školy do Prahy, 14. července 1912

Příloha 7 – Učitelský sbor a první absolventi jednoročního kurzu měšťanské školy roku 1926/27

Příloha 8 – Výlet cyklistů měšťanské školy, rok 1933

Příloha 9 – Konice z věže kostela, květen 1956

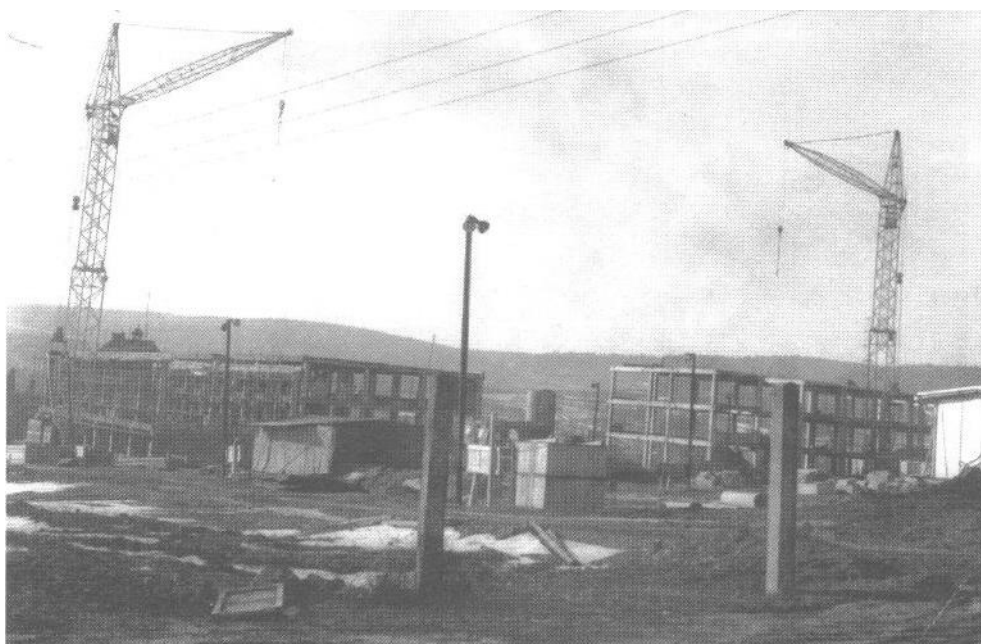
Příloha 10 – Bohuslav Mrákava

Příloha 11 – Dr. Ferdinand Karafiát

Příloha 12 – Výstavba školy v Tyršově ulici, 1973

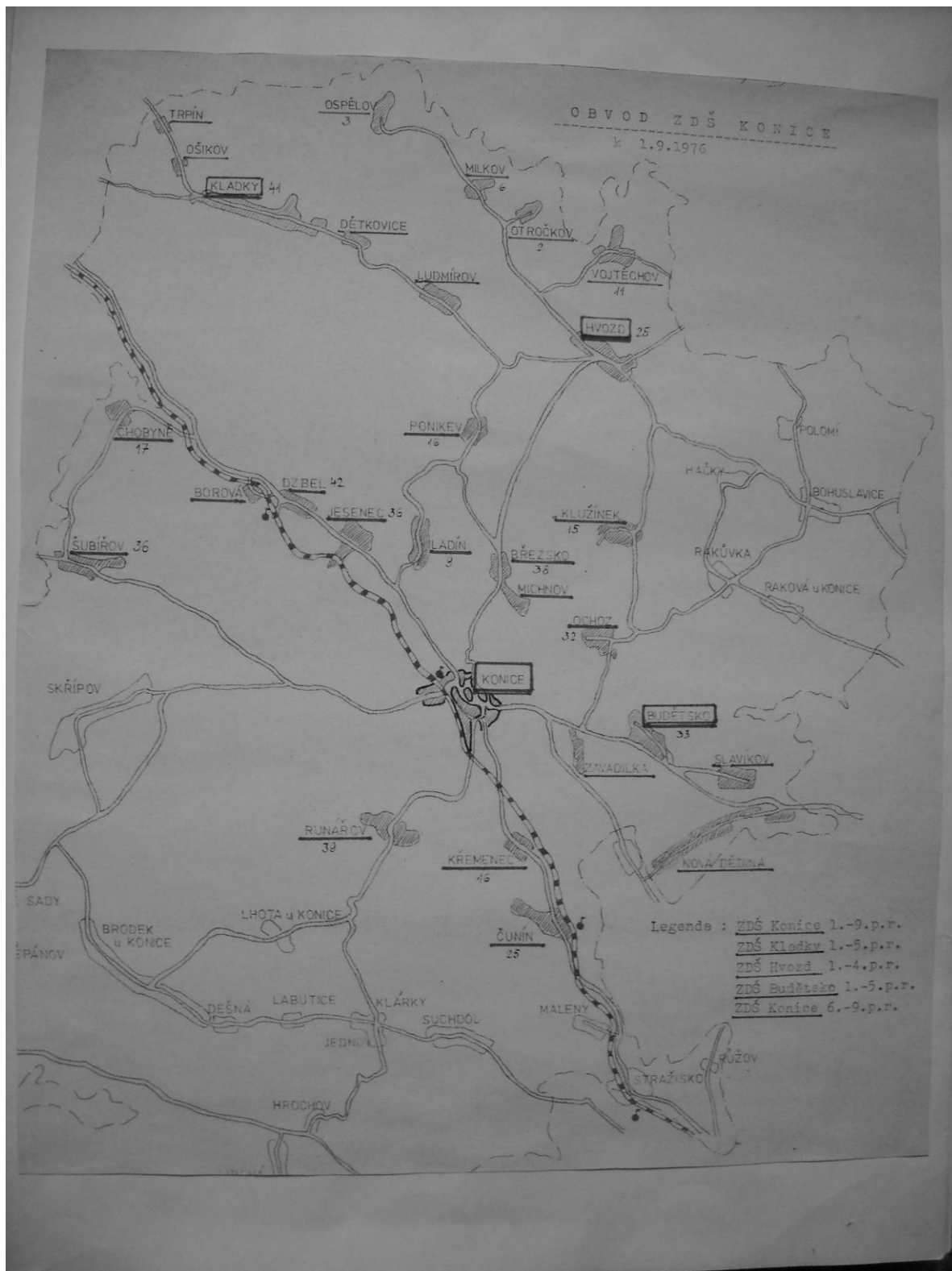
Příloha 13 – Škola v roce 1978

Příloha 14 – Základní škola a gymnázium dnes

Příloha 15 – Obvod ZDŠ Konice, 1976

Příloha 16 – matrika národní školy v Konici 1940 s vyobrazením staré školy

vyplněte a vraťte.

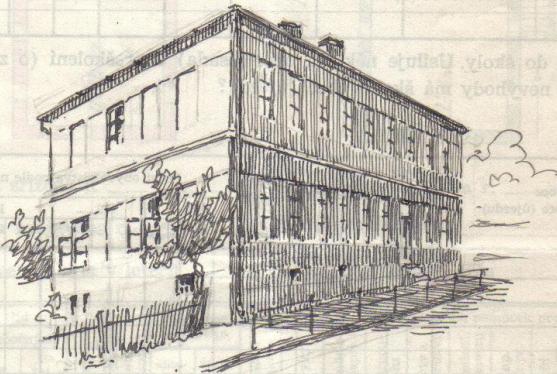
Správní okres: _____ Sídlo školy: Konice národní

Soudní okres: _____

Matrika školy.

(Vývoj a zařízení.)

Pohled na školu.

veřejná   obecná   chlapecká
soukromá   měštanská   škola   dívčí   v _____
újezdní

Pošta: _____

Stanice dráhy: _____

Vzdálenost od žel. stanice: _____

Nejkratší autobusové spojení: _____

Jiné spojení: _____

Příslušná duchovní správa cirkve: {

římskokatolické: _____

československé: _____

českobratrské evang.: _____

pravoslavné: _____

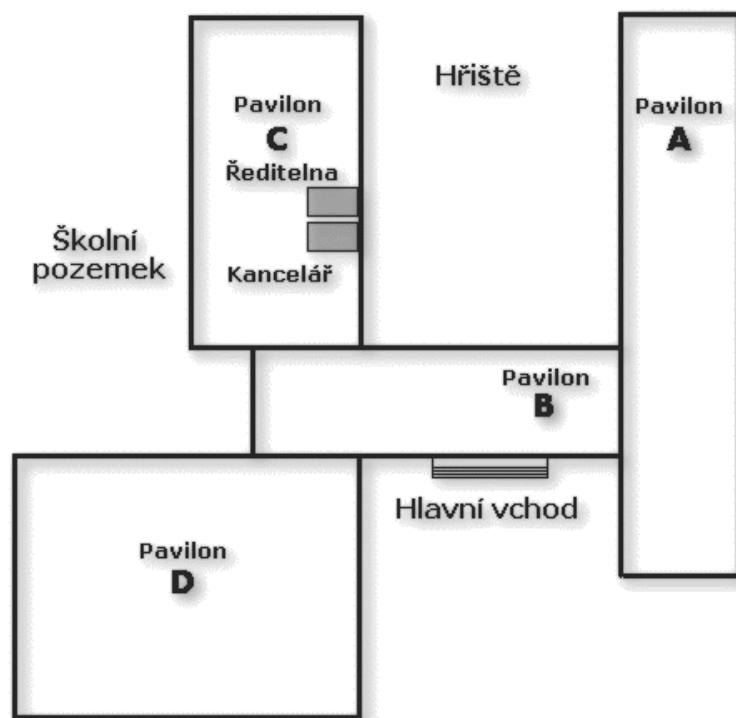
židovské: _____

jiné: _____

Poznámky pro změny: _____

 Všechna práva vyhrazena. 2-1471-48. 114-73

Příloha 17 - Plán školy

B. Textové přílohy

Příloha 1 – Seznam učitelů na měšťanské škole 1899 - 1949

František Bílek	1899 - 1918
Bohumil Burián	1900 - 1935
Vojtěch Hřivna	1905 -
Karel Hroch	1901 -
Ferdinand Černocký	1899 - 1904
Florián Kabelík	1903 - 1906
Otta Čech	1904 - 1909
Bedřich Brossman	1909 - 1926
Marie Majarová	1912 -
Marie Grezlová	1912 - 1918
Marie Žampachová	1912 - 1920
Marie Unzeitigová	1913 - 1914

Oldřich Otruba	1912 - 1914
Karel Slepíčka	1913 - 1934
Vladimír Raška	1915 - 1918
Anna Špalková	1917 -
Gizela Sekaninová	1918 -
Bohuslav Mrákava	1918 - 1942
Vilém Klemsa	1924 - 1957
Rudolf Stibor	1918 - 1936
Josefa Sardavská	1924 - 1939
Jiří Azman	1923 -
Emilie Azmanová	1923 - 1925
Milena Zezulová	1923 -
Bohumila Otáhalová	1920 -
Marie Hniličková	1923 - 1924
Tomáš Nedoma	1924 -
Jan Sapara	1924 -
Metoděj Kohn	1923 - 1926
Mojmír Dostál	1926 - 1927
Bedřich Ladislav	1926 -
Františka Dokoupilová	1926 -
Josef Valenta	1932 - 1934
Anna Hanusová	1934 - 1936
František Straka	1934 - 1940
Marie Matoušková	1934 - 1946
Ludmila Haderková	1935 - 1941
Marie Sýrová	1936 -
Josef Schneider	1935 - 1936
Věra Vymětalová	1935 - 1936
Bohumír Šváb	1935 -
Stanislav Prokop	1936 - 1938
Alois Labonek	1938 - 1939
Dostálová Žofie	1932 -

Václav Čapek	1931 - 1945
Marie Greplová	1948 -
Jurej Ponomárenko	
František Pitrun	1936 - 1945
Ludmila Nováková	1938 - 1939
Čeněk Rašner	1938 - 1945
Jaroslav Němec	1938 -
Karel Schimdtmayer	1939 - 1945
Ludmila Schimdtmayerová	1939, 1940-1941, 1943
Bohuslava Pavlísková	1939 -
Božena Rozmusová	1939 - 1941
Vítězslav Kovalčík	1939 -
Vlasta Kroupová	1939 -
Vít Komárek	1940 - 1947
Věra Komárková	1945 - 1951
Josef Jedlička	1940 - 1944
Hedvika Pečová	1941 -
Jarmila Oštádalová	1941 - 1944
Alois Čep	1941 - 1944
Marie Pešáková	1941 - 1943
Alois Grepl	1941 - 1942
Radoslav Břeha	1941 -
Bohumila Dostálová	1945 -
František Novák	1945 - 1953
Věra Komárková	1945 - 1951
František Jáchym	
Ludmila Kučová	1945 - 1946
Jiří Holas	1945 -
Václav Dostál	1946 -
Jaroslav Kuhler	1946 -
Augustin Tovačovský	1947 -
Josef Vybíral	1947 - 1948

Vladimír Voska	1948 -
Miroslav Pospíšil	1949 -
Oldřich Vrba	1949 -
Marie Jurášková	1949 -
Josefa Zarubinová	1949 -

Příloha 2 - Ředitelé škol v Konici

Ředitelé měšťanské školy 1899 - 1945

Heřman Polák	1899 - 1904
Bohumil Burián	1924 - 1935
Bohuslav Mrákava	1935 - 1942
Karel Schmidtmayer	1942 - 1945
Vilém Klemsa	1945

Ředitelé Lidové školy hospodářské

Karel Haška	1922 - 1932
František Miček	od r. 1932

Ředitelé obecné školy 1940 - 1953

František Spurný	do r. 1950
Marie Greplová	1950 - 1953

Ředitelé školy v letech 1945 - 2010

Vilém Klemsa	1945 - 1957
Josef Vybíral	1957 - 1967
Arnošt Gröpl	1967 - 1970
Radoslav Břeha	1970 - 1982
Jaroslava Krčová	1982 - 1988
Josef Hajkr	1988 - 1990
Jaromír Schön	od 1.4 1990

Příloha 3 – Ředitelé mateřské školy 1952 - 2010

Vlasta Grafová	1952 - 1953
Růžena Hausmaierová	1953 - 1964
Milada Klevetová	1964 - 1983
Olga Dvořáková	1983 - 1991
Zdeňka Jurková	1992 -
2-MŠ Zdeňka Zlámalová	1977 - 1985
Zdeňka Jurková	1985 - 1992

Příloha 4 – Ředitelé dětského domova 1960 - 2010

Josef Tománek	1960 - 1985
Jitka Greplová	1985 - 1986
Květoslava Hrazdírová	1986 - 1987
Eva Hanyková	1987 - 1988
Zdeněk Ludvik	1988 - 1989
Jitka Greplová	1989 - 1992
Vlastimil Grepl	1992 -

Příloha 5 – Ředitelé Lidové školy umění, pak Základní umělecké školy

Jiří Dopita	1981 - 1987
Jaroslav Šebestík	1987 - 1990
Vladimíra Horáková	1990 -